Reg. No. M 3152

జమీన్ రైతు

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 6 | నెల్లూరు - 12-4-35 - శుక్రవారము. | సం॥చందా 4-0-0.
సంచిక 6.

అసెంబ్లి ఆర్థికసభ్యుని విలాపము!

ఉప్పు పన్ను పునరుద్ధరణమును సవరణ నుపపాదించుచూ, ఆర్థికసభ్యుడు సర్ జేమ్సుగ్రిగ్గుగారుతనహృదయా వేదనను స్పష్టపరచిరి. దొరతనమువారిస్థితి చాలామర్భర మయినదనియును, నియామక సభ్యులు సయితము పలుమారు తమవిశ్వాసమును గోల్పోవుచున్నారనియును వగచిరి. ఐరోపీయ సభ్యుడు సర్ లెస్లీహడ్సన్‌గారు సయితము దొరతనమువారి చర్యలను కఠినముగ విమర్శించినపుడు పాపము గ్రిగ్గుగారి స్థితి చూచిన చాలాజాలికరముగ నుండెను. చర్చ ముగించుచూ ఇట్లుపలికిరి:—

"మాచర్యలను బలపరచుటకు మాకు పక్షబలములేదు. నియమితసభ్యులు మంచి సందిగ్ధతరుణమున మమ్ములను విడిచిపెట్టుచున్నారు. ఎదుటిపక్షమువారా, నిరంతరము వినాశకరము, అడ్డుపడునదియును, దొరతనము చక్కగ జరగకుండుమార్గమునే అవలంబించుచున్నారు. ఈసారిఎన్ని అడ్జర్నమెంటు ప్రతిపాదనములు! న్యాయమయినవికొన్ని, కొన్ని కావలెనని పక్షపాతముతో కొనిరాబడినవి. సత్యమూర్తివంటివారు మొన్నిమార్లు దొరతనపు ప్రతిష్ట నాశనము చేయుటే తమ కర్తవ్యమని ప్రకటించిరి!! గనుక, మాకుపూర్తిగ హృదయపరివర్తనము కనుపించువరకు మొదటిపక్షమువారితో మేము కొంతవరకయిన కలియజాలము. అంతవరకు అనధికార పక్షమునుండి రాబడు సూచనలు దొరతనమువారంగీకరించుట అసంభవము? తర్వాత పాపము గ్రిగ్గుగారు ఈలాటి రాజ్యాంగము చాలా కాలము జరుగజాలదనియును, త్వరలో క్రొత్తనిర్మాణము రాగలదనియును, అంనుమంత్రులకు కొంత శాశ్వత ఉండగలదనియును తెలిపిరి.

ఆంధ్ర రైతాంగ విద్యాలయం.

నిడుబ్రోలులో

ఏప్రెలు 17 ప్రారంభము.

—(0)—

రైతులకు సేవచేయగోరువారు ఏప్రెలు 17 తేదినుండి జూన్ 14 వరకు ఆర్థిక, రాజకీయ విషయములందు తర్ఫీదు పొందగోరెదను. ఆంధ్రనాయకులు పలువురు ఉపన్యసింతురు.

ప్రారంభోత్సవము ఏప్రెలు 17 తేది

అధ్యక్షులు దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు.

ప్రారంభకులు: డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిశీతారామయ్యగారు.

ఇట్లు,

(సం.) గోగినేని రంగనాయకులు.

క్రొత్తఎన్నికల జాబితాలు

క్రొత్త చట్టప్రకారము అసెంబ్లీ, రాష్ట్రీయ కన్సిలు ఓటర్ల జాబితాలను తయారు చేయుటకు దొరతనమువారు పూనికొనిరి. ఓటర్ల అర్హతలు నేను కచితముగా వివరింపజాలకున్నను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు ఇదివరకు ప్రచురపరచిన అర్హతల ప్రకారము జాగ్రత్తగా జాబితాలు తయారు చేయుదురు. నియోజకవర్గ నిర్ణయము ఈ జాబితాల మీాద ఆధారపడియుండును. ఇందునిగా జిల్లాకలెక్టర్లు, మద్రాసు కార్పొరేషన్ అధికారులు, మునిసిపాలిటీలు ఈవిషయమై హెచ్చరిక చేయబడినవి.

గ్రామములలో గ్రామాధికారులు డిప్యూటి ఇన్‌స్పెక్టరు సలహాతో ఈ పని చేయవలెను. ఈ పని కరణములది. కార్పొరేషన్ కమిషనరు మద్రాసులోను, మునిసిపాలిటీలు తమతమ వార్డులలోను జాబితాలు తయారుచేయవలెను. ఈ జాబితాలు అంత ఖచితముగ నుండ నవసరముండదు గాని జాగ్రత్తగా సరిమాడవలెను. ఇప్పటికౌన్సిలు సభ్యుల జాబితా పద్ధతిని అవలంబించవలెను. జనరల్ నియోజకవర్గములకు ప్రత్యేకముగను, మహమ్మదీయులకు వేరుగను, ఇండియన్ క్రైస్తవులకు వేరుగను, ఆంగ్లో ఇండియనులకు వేరుగను, యూరోపియనులకు వేరుగను, ఉండవలెను. అసెంబ్లీకి వేరుగను శాసనసభకు వేరుగను జాబితాలు తయారు చేయవలెను.

ఒక్కొక గ్రామవార్డు జాబితాలు వివరముగ తయారుకాబడిన తర్వాత, ప్రతి తాలూకా, ప్రతి మునిసిపాలిటీ జాబితాలు తయారు చేయవలెను.

ఈ జాబితాలను దొరతనమువారికి పై అధికారులు 1935 మేనెల 20 తేది లోపున పంపవలెను. ఈపని చాలా కష్టతరమైనను, అత్యవసరముగనుక ఎటులైనను కష్టపడి పై తేదీలోపల పూర్తి చేయవలెనని గవర్నమెంటువారు స్థానిక సంఘములకు సర్క్యులరు పంపియున్నారు.

అసెంబ్లి ఆపివేయబడుట.

(ముఖ్యమైన హంశములు)

నేటితో (9-4-35) 49 దినములు సమావేశము జరిగినది. ఈసమావేశమునందు 1883 మార్కు చేయబడిన ప్రశ్నలున్ను, 319 ఇతర ప్రశ్నలున్ను జవాబులొసగబడినవి.

పూర్వపు అసెంబ్లి సమావేశముకన్న ఈసమావేశమునందు చాలా ప్రాముఖ్యమగు విషయములు గమనించవలసియున్నవి. 16500 మంది ప్రేక్షకులువచ్చిరి. 1250 స్త్రీ ప్రేక్షకులు వచ్చిరి. 300 మంది గౌరవప్రేక్షకులు. ప్రెసిడెంటు గ్యాలరీని 250 మంది అలంకరించిరి. సరాసరి హాజరయిన సభ్యులసంఖ్యచాల ఎక్కువ. అనగా 115 మంది ఒకసారి 135 మంది హాజరయిరి. 40 పైన ఓటింగు డివిజనులు కోరబడినవి. అందులో 4 వ భాగము దొరతనమువారికి అనుకూలము. 3 భాగములు మొదటి పక్షమువారు గెలిచిరి. ఇంకను ఆర్థిక బిల్లు మార్చి 31 దాటుటకిదియే మొదటి పర్యాయము. ఇంనుచేత పన్నులు వసూలుచేయుటకు ప్రత్యేకాధికారము కావలసివచ్చినది. మరిన్ని సభా అడ్జర్నమెంటు మోషనుల సంఖ్య ఎక్కువ.

చిత్తూరు బై ఎలెక్షన్

కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి అఖండవిజయము.

సి.ఆర్. రెడ్డిగారు (కాంగ్రెసు)	... 6191
చిన్నరామయ్య	... 90
చెల్లనివి	... 56

నాసైకిల్ టూరు

మొగళ్లూరి వెంకటు రేమయ్యగారు
(రాజాపాళెం, నెల్లూరుజిల్లా)

అలహాబాదు 4-4-35.

నేను సుమారు మూడుమాసములు ముందు బయలుదేరి విశాఖపట్టణము వచ్చితిని. అచ్చటినుంచి బరంపురము, పూరి, జగన్నాధము, కోనారు, కటకము మిద్నపూరు, కలకత్తా, నవద్వీపము, గయ బుద్ధగయ, లోహితాస్యనికోట, కాశి, (బెనారసు) నుంచి నిన్నటిరోజున యిచ్చటికి తలహాబాదునకు చేరితిని.

యిచ్చట సుమారు అయిదురోజులుండి శ్రీరామనవమికి "అయోధ్య" వెళ్లెదను. అచ్చటనుంచి లక్నో, కాన్పూరులమీదుగా ఆగ్రా, ఢిల్లీ పోదలచితిని. యిప్పటివరకు ఎక్కువకష్టములేమియు లేకనే ప్రయాణముచేసితిని. యికయిచ్చటయిప్పుడిప్పుడే ఎండలు అధికమగు చున్నవి. యీక్రింది ప్రదేశముల గురించి కొంత తెలుపదలచితిని:—

"కొవార్క్" యిదియొక చరిత్రసంబంధమైన చిన్నస్థలము. యిది పూరిజగన్నాధమునకు సుమారు 25 మైళ్లదూరమున సముద్రపుటొడ్డున యున్నది. యిచ్చటికి పోవుటకు సరియైన రోడ్డుమేమియులేదు. యిచ్చటికి సంబల్పురమునకొకతూరి సుమారు 50000 మంది ప్రజలకు పైగా మాఘశుద్ధపంచమి రోజున చేరుదురు. యిచ్చటికి పదిమైళ్లదూరములో "చంద్రభాగ" యను "కుంటి" యందు రథసప్తమి రోజున స్నానముచేసి, అచ్చట సూర్యోదయము యొక్క దృశ్యమును (సీనరీ) చూచి ఆనందించి, ఆరోజు కోవార్క్ యందు యుండి వెళ్లుదురు.

యీకొవార్క్ యందు గొప్ప ఆలయము కట్టబడియున్నది. దీనిని నిర్మించుటలో పూర్వము దీనియొక్క అయస్కాంత మునయొకపెద్ద మాదంటురాయి (మాగ్నెట్) నిమిడ్చి కట్టబడియుండెను. యింగుళలన ఏపీడ లేమీ లేని దీనికి సుమారు 200 మైళ్లదూరమున బొబ్బుండినచో యీమాదంటురాయి దానియొక్క యినుప పాదానులను ఆకర్షించుచూ యుండినది. యిట్లు ఇంగ్లీషు వారి ఓడలు కొన్ని సముద్రమందు మునిగి, పగిలిపోయినవి. తరువాత యింగ్లీషు వారు దీనిని కనుగొని అదేవాలయము యొక్క చిన్నభాగమును పడులగొట్టి ఆ గొప్పమాదంటురాయిని తమ దేశమునకు తీసుకొనివెళ్లి దాచియుంచిరి. యిప్పుడు యీప్రదేశమందు దేవుడు లేడు. యిచ్చట పూర్వమే దేవుని ప్రతిష్టించి యుండలేదని చెప్పుదురు. మరియు దీనిలోనికి వెళ్లుటకు మార్గములు రాళ్లకోటి కట్టబడి మూయబడి యున్నది. దీనిని చూచుటకుగాను అనేకులు వచ్చుచుందురు.

"మద్నపూరు" యిది బెంగాల్ ప్రాంతములో యున్నది. యిచ్చట నేను ఒకరాత్రి నిలచితిని. అప్పుడు హోటలు మ్యానేజరుయొక్క పాదానులను ఆకర్షించుమా యుండినది. యిట్లు ఇంగ్లీషు వారి ఓడలు కొన్ని సముద్రమందు మునిగి, పగిలిపోయినవి. తరువాత యింగ్లీషు వారు దీనిని కనుగొని అదేవాలయము యొక్క చిన్నభాగమును పడులగొట్టి ఆ గొప్పమాదంటురాయిని తమ దేశమునకు తీసుకొనివెళ్లి దాచియుంచిరి. యిప్పుడు యీప్రదేశమందు దేవుడు లేడు. యిచ్చట పూర్వమే దేవుని ప్రతిష్టించి యుండలేదని చెప్పుదురు. మరియు దీనిలోనికి వెళ్లుటకు మార్గములు రాళ్లకోటి కట్టబడి మూయబడి యున్నది. దీనిని చూచుటకుగాను అనేకులు వచ్చుచుందురు.

"మద్నపూరు" యిది బెంగాల్ ప్రాంతములో యున్నది. యిచ్చట నేను ఒకరాత్రి నిలచితిని. అప్పుడు హోటలు మ్యానేజరుయొక్క పాదానులను ఆకర్షించుమా యుండినది. యిట్లు ఇంగ్లీషు వారి ఓడలు కొన్ని సముద్రమందు మునిగి, పగిలిపోయినవి. తరువాత యింగ్లీషు వారు దీనిని కనుగొని అదేవాలయము యొక్క చిన్నభాగమును పడులగొట్టి ఆ గొప్పమాదంటురాయిని తమ దేశమునకు తీసుకొనివెళ్లి దాచియుంచిరి. యిప్పుడు యీప్రదేశమందు దేవుడు లేడు. యిచ్చట పూర్వమే దేవుని ప్రతిష్టించి యుండలేదని చెప్పుదురు. మరియు దీనిలోనికి వెళ్లుటకు మార్గములు రాళ్లకోటి కట్టబడి మూయబడి యున్నది. దీనిని చూచుటకుగాను అనేకులు వచ్చుచుందురు.

"మద్నపూరు" యిది బెంగాల్ ప్రాంతములో యున్నది. యిచ్చట నేను ఒకరాత్రి నిలచితిని. అప్పుడు హోటలు మ్యానేజరుయొక్క పాదానులను ఆకర్షించుమా యుండినది. యిట్లు ఇంగ్లీషు వారి ఓడలు కొన్ని సముద్రమందు మునిగి, పగిలిపోయినవి. తరువాత యింగ్లీషు వారు దీనిని కనుగొని అదేవాలయము యొక్క చిన్నభాగమును పడులగొట్టి ఆ గొప్పమాదంటురాయిని తమ దేశమునకు తీసుకొనివెళ్లి దాచియుంచిరి. యిప్పుడు యీప్రదేశమందు దేవుడు లేడు. యిచ్చట పూర్వమే దేవుని ప్రతిష్టించి యుండలేదని చెప్పుదురు. మరియు దీనిలోనికి వెళ్లుటకు మార్గములు రాళ్లకోటి కట్టబడి మూయబడి యున్నది. దీనిని చూచుటకుగాను అనేకులు వచ్చుచుందురు.

విడిచిపుచ్చిరి. ఆరాత్రి హోటలులో యుండి నందుకుగాను రు 0-4-0 లు చార్జి చేయబడెను. యిచ్చట సుమారు మూడు పంచర్నీరములనుండి బి.యన్.టి.పి. ఆర్ట అను యొక నవర్ని మెంటు కాపనము అక్కులలో యున్నదట. ఇ దువలన ఎవరుగాని ముప్పయి పంచర్నీరములకు లోపువారు రాత్రి 6 గంటలకుపైన ఉదయము 6 గం॥లలోపున పట్టణమందు తిరగరాదు. బయటిపూరివారు ఎవరయిన పనిబడిచ్చి పిలిచినచో వెంటనే ఆ స్థానా కాపరము పోలీసు స్టేషనుకు రిపోర్టు చేయవలెను. అచ్చటివారు యంక్వైరీ చేయుదురు. యిచ్చట కాంగ్రెసు భయము బాగముయి యీ రోజులలోకూడా ఉచ్చరించుటకును భయపడుచున్నారు.

"నవద్వీపము" యిదియొక గొప్ప పుణ్యస్థలము. ఇది యిప్పుడు మనవైపు జరుగుచున్న "నామ పండిత్య" భజనలు, సప్తాహములయొక్క పుట్టుక స్థలము. యిచ్చటనే శ్రీకృష్ణ చైతన్యులవారు అవతరించిరి. ఇది కలకత్తాకు 64 మైళ్లదూర మునయున్నది. రైలు మార్గముకూడా కలదు. ఇచ్చట ప్రతిదినమును సుమారు 1000 రుండికి పైగా ఉదయము 8 గం॥ మొదలు 10 గం॥ వరకును సాయంకాలము 4 గం॥ మొదలు 9 గం॥ వరకును రోజుకు సుమారు 10 గం॥ వంతున రామభజనలు చేయుచుందురు. యిచ్చట ఎచ్చట చూచినను చైతన్యవిగ్రహాలయములే. ఒక్కచోట బంగారుతో చేయబడిన గౌరాంగ విగ్రహముయొకటి యున్నది. దీనిని సోనా గౌరాంగ మందిరము యందురు. ఇచ్చట యొక చోట సంవత్సర దీక్షనుంచి 24 గంటల కాలమును నామభజన చేయుచున్నారు. మరియొకచోట 9 రోజుల దీక్షతోటి చేయుచున్నారు.

"బుద్ధగయ" యిచ్చట యొచ్చటచూచినను ఆలయ మంతయు బుద్ధుని యొక్క విగ్రహములే. ఇది బుద్ధదేవుడు మొదట జ్ఞానమును సంపాదించినచోటు.

"గయ" యిచ్చట చనిపోయిన వారలకు యాత్రికులుపిండములు పెట్టుదురు. యిచ్చటయొక కొండమీద రెండు గొప్పరాళ్లమధ్యన నొకచిన్న సన్న పాటిమార్గము కలదు. దానినుండి యివతలికి వచ్చిన పునర్జన్మములేదనియు చెప్పుదురు దీని పేరు బ్రహ్మసోని" యందురు. గయముఖ్య దేవాలయమందు విగ్రహమేమియులేక శ్రీమహా విష్ణువుయొక్క పాదముమాత్రము యున్నది. యిచ్చట పిండములు పెట్టుదురు.

"లోహితాస్యనికోట" యిదిపూర్వము వారి శ్వంద్రునిచే నిర్మించబడి పురాతనమైన యొకకొండ మీద 1440 అడుగుల ఎత్తున అడవి ప్రదేశమున యున్నది. యిచ్చట పురాతనమైన గొప్ప కోట, హరిశ్చంద్రునియొక్కయు, లోహితాస్యనియొక్కయు పెద్దపెద్ద భవనములు, చేరుదుస్థలములు యున్నవి. యిప్పుడు యిచ్చట హరిశ్చంద్రుని యొక్క చోబుదారుల కుటుంబీకులు కొంతమంది యున్నారు. వీరిచలన వారికి సంవత్సరమునకు సుమారు 50000 రూపాయలు వరంబడి వచ్చు చున్నదట. యిప్పటికి కలకత్తానుంచి అలహాబాదు పోవువారిలో దెహ్రీ యనుస్టేషనునుంచి సుమారు 26 మైళ్లదూరము "లైట్ రైల్వే" యొకటానిని వేసియున్నారు. యీరైలుయొక్క యింజను, పెట్టెలు పెద్దవిగనుటి మోటారు బస్సులవలె యున్నవి. యిందును స్టార్టు చేయుటకు హ్యాండలు మోటారుకు వలెనె యిందుక్కూడ కొట్టవలెను. యిదిరైలు కిమ్మిల మాదనే నడచును.

"కాశి" (బెనారసు) యిదియందరుకును తెలిసిన పుణ్యస్థలమే కదా! యిచ్చట గొప్ప ప్రాంతము వంటి హిందూ యూనివర్సిటీ యున్నది

గూడూరు టోర్న మెంట్సు

ఏ. ఆర్. క్లబు వారి యాజమాన్యమున ఈ సంవత్సరము ఏప్రిల్ చివరవారములో టెన్నిసు పందెములు నిర్వహింపనందును, దరఖాస్తులు అందకపోవుటవలనను, వాయిదా వేయబడినది. ఫైనల్సు, చిత్తూరు కడప జిల్లాలయందలి క్లబ్బులకు, హైస్కూల్సుకు కాలేజీలకు పల్లికి పంపబడినవి. మ్యాచ్‌లు మాత్రము పోటీ చేయవచ్చును. తే 28-4-35 వరకు పందెములకు దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడును. పూర్తివివరములు టోర్న మెంటు కార్యదర్శి శ్రీయుత ఏ. లక్ష్మీనారాయణయ్య బి ఎ, యల్. టి. హెడ్మాస్టరుగారు, బోర్డుహైస్కూల్సు, గూడూరు, నెల్లూరుజిల్లా, అని వ్రాయవలయును.

ఒకఅణాబిళ్ళ పంపిన శాంపిల్ ఉచితము!

ఇండో-బామ్

ఇతర అంజనములు, బామ్‌లువలె కుండదు. ఒకతూరి వాడినవాడు మగల మరల వాడుచు స్నేహితులకు సిఫారసు జేయుచున్నారు. తలనొప్పులు, పొగపునొప్పులు, వాయువు పోటు వెన్నుపోటు, పంటినొప్పి, జలుబు, దగ్గుమొదలగు బాధలను పోగొట్టును. అన్నివిధములగు నొప్పులకు బాధలకు సిద్ధౌషధము.

ప్రతిచోట్లను ఏజంట్లు కావలెను.

నక్కనిదర్శనమో బుద్ధి 1-కి రు 0-8-0. 3 బుద్ధి 1-4-0

పోస్టుఖర్చులు వేరు

సెల్లూరు ఏజంటు:-
పొత్తూరు లక్ష్మయశెట్టి.

కార్నిక్ బ్రదర్స్, గిర్గాం,
బొంబాయి.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా

ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

8, శంబుదాసువీధి, మదరాసు.

1933 అభివృద్ధిదశ.

నూతన వ్యాపారము	రూ	17 లక్షలు.
చెల్లించిన క్లెయిములు	,,	2 లక్షలు.
సంవత్సరాదాయము	,,	2¼ లక్షలు.

"కంపెని నిర్వహణా చాకచక్యమునకు
కంపెనీ వారిని ప్రశంసింపకి తెప్పదు.
ప్రస్తుతపు పాలసీదారులు రాబోవు
పాలసీదారులు కంపెనీ పరిస్థితులకు
గర్వించనలసిన అవకాశము కలదు"
అని అక్కౌంటెంటు కె. బి. మాధవనగారు
ప్రశంసించి యున్నారు.

ధారాళమైన కమీషను చేతనముపై కలుకూటిగిల
వీదరాస్లు కావలెను.

యమ్. యస్. ఆర్. ఎ. గుప్త,
మేనేజింగు ఏజంటు.

'శుద్ధ టర్కీ' స్త్రీల గౌరవము.

—:o:—

టర్కీలో కాలిఫా సింహాసన భ్రష్టుడై కమాలుపాషా అధికారమునకు వచ్చినప్పటినుండియు ఆదేశము పొందుచున్న శీఘ్రతరాభివృద్ధి యెల్లరకును వెల్లడియే యున్నది. కాలిఫా అధికారమునందున్నప్పుడు టర్కీ చాలా దుర్బలమై 'ఐరోపాఖండపు రోగి' అనే పేరుతో ఈసడింపబడుచుండెను. కమాలుపాషా అధికారమునకు వచ్చినప్పటినుండి టర్కీకట్టి అపకీర్తి పోయినది. అంతకుముందు రష్యా, జర్మనీ, ఫ్రాన్సు మొదలైన దేశము లెవరికి కావలసిన భూమిని వారు దానిలోనుండి కత్తిరించుకొని తీసుకొనేవారు. కమాలుపాషా ఈ అటకట్టించినాడు. పాశ్చాత్య దేశము లంతకుముందా దేశములో అంతఃకలహములు రేపగలుగుచుండెడివి. కమాలుపాషాయొక్క శక్తివంతపరిపాలనము టర్కీయొక్క ఐక్యతను స్థిరపరిచినది.

ప్రాచ్య దేశములెవ్వి యిప్పుడు బలవంతములై కీర్తివంతములై, స్వతంత్రములై యుండవలె నన్నను కొన్ని పాశ్చాత్య సూత్రముల నవలంబింపక తీరదు. జపాను ఇట్టి సూత్రముల నవలంబించియే పాశ్చాత్యదేశములను మించిన నాగరికతతో రాజిల్లుచున్నది. కమాలుపాషాయు అట్టిసూత్రములనే అవలంబించినాడు. నిర్బంధోచిత ప్రారంభవిద్య, నిర్బంధ సైనిక శిక్షణము, ప్రజాపరిపాలనావిధానము, స్త్రీ పురుషుల సమానత్వము, దేశీయులలో హెచ్చుతగ్గు భావనిర్మూలనము, మూఢమతాచార దాస్యనిరసనము, స్వయంసహాయ పారిశ్రామిక విప్లవము మొదలగునవి అట్టి సూత్రములలో కొన్ని. ఇట్టి సూత్రములలో కమాలుపాషా ప్రజల హృదయములను జూరగొని నిరుపమమైన పరిపాలనమును నెలకొల్పినాడు. పై విషయము లన్నిటిలోను నేడు టర్కీ పాశ్చాత్యదేశములను మించుచున్నది.

ఈపాశ్చాత్యానుకరణమింకను అంగకసాగుచునే యున్నది. నిరటి సంవత్సరము 23 సంవత్సరముల వయస్సునకు మించిన స్త్రీలకెల్లరకు వోటుహక్కును 30 సంవత్సరముల వయస్సు మించిన స్త్రీలకు పార్లమెంటు ప్రతినిధులుగాగల హక్కును ఒసంగబడినవి. ఈసంవత్సరము 20 మంది స్త్రీలైనను పార్లమెంటు సభ్యురాండ్రు కాగలరు. టర్కీలో పొలిటికలు పార్టీలులేక అంతా గవర్నమెంటుపార్టీ యొక్కటే గనుక కమాలుపాషా యెంచుకొనెడి యీ యిరువదిమంది స్త్రీలును తప్పక సభ్యురాండ్రు కాగలరు.

ఇంతవేగము ఇట్టి వోటుహక్కు ప్రాతినిధ్యహక్కు స్త్రీలకొసంగబడునని టర్కీలో యెవ్వరును అనుకొనలేరు. అంతవరకు టర్కీ స్త్రీలకు పురపాలక సభలకు వోటుహక్కుమాత్రమే యుండెడిది. శాసనసభలకుకూడ వోటుహక్కు నిమ్మని వారు చేయుచుండెడి ఆందోళనలెల్లయు నిష్ఫలములయ్యెను. ఈసంవత్సరము టర్కీలో ఇస్తాంబుల్ నగరములో అంతర్జాతీయమహిళా సభ జరుగనున్నది. అప్పటికి సమస్త ప్రజాపరిపాలక దేశములనుండి వోటు హక్కులుగల స్త్రీలు విచ్చేయుదురు. వారి మధ్యను టర్కీస్త్రీలకు టర్కీ ప్రభుత్వమునకు తలవంపులు కలుగకుండుటకై ఈమార్పు యింతత్వరగా చేయబడియుండవచ్చును. కారణ మెద్దియైనను ఇట్టి చిరతర వాంఛను శీఘ్రముగను ఆందోళనావశ్యకత లేకుండను చేసినందుకు కమాలుపాషాను అభినందింతురు టర్కీలో పలుమూలలనుండి స్త్రీనాయకులు వ్రాసెడి లేఖలు కుప్పతిప్పలుగ వచ్చుచున్నవి.

కమాలుపాషా చేసిన మరియొకమార్పు యొక్క లక్షణము భారతీయులందరును గమనించదగినది. కమాలుపాషాకు ప్రాచ్య సంగీతమన్న గిట్టదు. అది రొద్దగొట్టుతో వల్లెపడి, శోకభరితమై, గాయకులను శ్రోతలను సోమరితనము పాలు చేయునదియు చులకనితనమును పుట్టించునదియు అతని అభిప్రాయము. నవంబరు 1-వ తేదిని అంగోరా పార్లమెంటులో ప్రారంభోపన్యాసము నొసంగుచు అతడు "మన సంగీతము మనకు గౌరవదాయకమైనది కాదు. నూతన టర్కీకి నుగుణమైన నూతన సంగీతము మనకావశ్యకమై యున్నది" అని తెలిపినాడు. కాఫీహోటళ్లలో, హోటళ్లలో, పార్కులు మొదలగు బహిరంగ స్థలములలో ప్రాచ్య సంగీతము వినబడరాదని కట్టడి చేసినాడు. రాజధానీ నగరమునందలి ప్రధాన రేడియోలోకూడా ఈ సంగీతము నెవ్వరును పాడరాదు. విద్యాశాఖమంత్రి గాయకులందరిచేతను పాశ్చాత్యపద్ధతిని గీతములు వ్రాయించి యెల్లరకును నేర్పించుచున్నారు.

అప్పుడు టర్కీఅంతయు ఐరోపీయ సంగీతమయమగుచున్నది. వెనీసు మొదలగు పట్టణములనుండి గాయకులను రప్పించి పాటలు వ్రాయించుచున్నారు. ఈసంవత్సర హేమంతఋతువులో అంగోరా నగరమున జరుగు గానసభలలో పాశ్చాత్య సంగీతముతప్ప మరియొక సంగీతము వినబడకుండా ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. పూర్వాచారపరాయణులు వయోవృద్ధులు సంగీత విద్వాంసులు ఇట్టిమార్పున కియ్యకొనక లోలోన గొణుగుకొనుచునే యున్నారు. కాని పడుచు రక్తము కలవారందరికీ పాశ్చాత్యదేశములో పాడెడి ఒపేరా సంగీతము, జాజీ సంగీతమే మనోహరముగ నుండుటచే వారు కమాలుపాషాకు మంచిమద్దత్తుచేసి బలపరచుచున్నారు.

ఇట్టిమార్పులు ఒక్క సంగీతముతో ఆగలేదు. భాషావిషయమునగూడ ప్రవేశించినవి. ఆరు సంవత్సరముల క్రిందటనే అరేబిక్కు లిపిని అతడు మాన్పించి దానిస్థానే లాటిను లిపినిపెట్టి ఒక్కయేడాదిలో బలవంతముగ అందరు నేర్చుకొనునట్లు చేసినాడు. ఇప్పుడు లాటిను లిపితప్ప వేరు లిపియే అక్కడలేదు. కాని ఆభాషలోను వారి నిఘంటువులోను వేనవేలు ప్రాచ్యభాషాపదములు అనగా పర్షియను పదములు అరేబిక్కు పదములు ఉండెడివి. టర్కీభాష ప్రాచ్యభాషాకుటుంబమునకు చెందినదని యెల్లరు నెరిగినదే. గత సంవత్సరములో అట్టిపదములనెల్ల నిఘంటువులనుండి గ్రంథములనుండి తొలగించి "శుద్ధ టర్కీ" భాషాపదములని తాను భావించిన వానినిమాత్రమే మిగిల్చినాడు. తాను మాట్లాడెడి, ఉపన్యసించెడి, వ్రాసెడి పదములెల్లయు 'శుద్ధటర్కీ' పదములై యుండి ఇతరులనుకరింపదగియుండెడు శైలిని నభ్యాసము చేసుకొన్నాడు. కొన్ని 'శుద్ధటర్కీ' పదములనుచేర్చి, ప్రాచ్యభాషాపదములను తొలగించి నూతన నిఘంటువును అనతికాలములో అతడు తయారు చేయుచున్నాడు. సుప్రసిద్ధ వార్తాపత్రికలలో ఈ 'శుద్ధటర్కీభాష' తప్ప వేరొకటి యుండరాదు. ఈమార్పుకూడా ముసలివాళ్లే కిష్టములేదు. కానివారిని లక్ష్యముచేసే స్థితిలో టర్కీ ప్రభుత్వవర్గముకాని యువకవర్గముకాని లేవు.

ఇన్నింటికన్న చిత్రమైనది మతవిషయమైన సంస్కారము. టర్కీలో మహమ్మదీయులు, కాథలిక్కులు అర్మీనియనులు ప్రాటెస్టెంటులు మొదలగు క్రైస్తవులు యూదులు కూడగలరు. గ్రీసుదేశపు పూర్వాచారపు కేథలిక్కుల పవిత్రయాత్రాస్థానమును గురుపీఠమును ఇస్తాంబులు నగరమున నున్నది. ఈవివిధమతముల ఆచార్యులెవ్వరును వారి వారి మతదుస్తులను ధరించి బహిరంగస్థలములకు రాకూడదు నడవకూడదు అని మరియొక శాసన మక్కడ ప్రాపమయినది. ఆరు నెలలు పోయినతరువాత ఈ శాసన మములులోనికి వచ్చును. క్రైస్తవమతాచార్యులు ఈ చట్టము రద్దుచేయమని విన్నపములు పంపుచున్నారు. గ్రీసుప్రభుత్వమునకును టర్కీ ప్రభుత్వమునకు ఈవిషయమున విభేదములు పొడమి గల్లాటాలు కలుగునేమో అనికూడా అనుకొనుచున్నారు. రోమునగరమునందలి పోపుగారు తన శిష్యులగు పూర్వాచార కేథలిక్కుల కింగువలన యెట్టి నష్టము వాటిల్లునో అని ఆతురతతో నున్నారు. ఇటలీ ఈవిషయమున చేయిచేసికొనునేమో చెప్పజాలము. కాని కమాలుపాషామాత్రము అట్టి బెదరింపులకు బెదరలేదు. ఈ ఆరునెలల గడువులోను వివిధమతస్థులు మతాచార్యులు బహిరంగ స్థలములకు వచ్చునప్పుడు వారి సహజ వేషముల విసర్జించుకొని 'శుద్ధటర్కీ' వేషముతో నుండకపోయిన యెడల వారి దేవాలయములకు పూజామందిరములకు చర్చీలకు తాళములువేయించుటకే నిశ్చయించుకున్నట్లు, ఈమొదలైన విషయములు సండే క్రానికలు పత్రికా విలేఖరి వ్రాయుచున్నారు. ఇట్టిమార్పు పాశ్చాత్యదేశములలోగూడ ఇంతవరకు ఒక్కసోవియట్టు రష్యాలో తప్ప జరుపబడలేదు. కమాలుపాషా అట్టి పరిపూర్ణ సాంఘిక విప్లవములయందు పాశ్చాత్యులను మించిన పాశ్చాత్యుడగుచుండుట ఆదేశపు నూతన విజ్ఞానమున కెంతయు ననుగుణముగ నున్నది. తక్కిన ప్రాచ్యదేశము లిట్టి విషయములలో నెంతవరకు టర్కీని అనుసరింపగలవో విచారణీయము.

కమాలుపాషా అవలంబించుచున్న 'శుద్ధటర్కీ' విధాన మిట్టిదైయున్నది. బహుభార్యాత్వము, ఘోషా, నిరక్షరాస్యత, ఉన్నోత్సాహత, ప్రజాహిత జీవననిరాకరణము, రాజకీయ హక్కులులేమి మొదలగు శృంఖలములనుండి టర్కీ మహమ్మదీయ స్త్రీలకు విముక్తినిచ్చి వారికి పురుషులతోపాటు సమానహోదా నిచ్చినందుకు కమాలుపాషా అభినందింపవలసియున్నది. తక్కిన టర్కీ సంగీతము, భాష, మతస్వాతంత్ర్యములవల్ల నూతన టర్కీ కట్టినష్టములు వాటిల్లుచున్నవో, ఇట్టి చట్టముల ప్రాముఖ్యముచేయవలసినంత అవశ్యకత యేమికలిగెనో మనము దూరమునుండి యూహించలేము. కమాలుపాషా నిష్కళంకజాతీయవాది, దేశాభిమాని విజ్ఞానశాలి యనికూడ ఎల్లరును అంగీకరించక తప్పదు. అతడవలంబించిన వైజ్ఞానిక ఆర్థిక విధానమునే ఆ సంగతిని ఋజువుపరచుచున్నది. మన భారతదేశముకూడ శీఘ్రతరాభివృద్ధిని బడయవలెనన్న ఇట్టిమార్పులు కొన్ని చేయక తప్పదు, చేసికొనుచున్నాము. కాని భారతీయకళలు, భాషలు విజ్ఞానమునకు వికటమగు మార్పులకు మన దేశములోని స్త్రీ పురుషు లెవ్వరుగాని పూర్వ ఆధునాతనాచారపరాయణు లెవ్వరుగాని అంగీకరించరని నమ్మవచ్చును. భారతసంప్రదాయములకు ప్రాచీన సుప్రసిద్ధ చరిత్రయున్నది. నవీనాచారము లనేకములలోని లోటుపాటులను దిద్ది సమన్వయము చేసుకొని జీర్ణించుకొనగలశక్తి దానికి యున్నది. మన దేశపు సంస్కారవాదులీ సంగతి గుర్తించి జాగ్రతగా ఆర్థిక సాంఘిక వైజ్ఞానిక మార్పులను తేగలిగో అప్రతికూలముగ అవి అంగీకరింపబడి చట్టనిర్బంధములేకనే ఆచరింపబడునని నమ్మవచ్చును. అవసరమై అనుకూలమైనచోటుల చట్టములను చేయుటకూడ తప్పదని విశదమగుచున్నది.

—గృహలక్ష్మి.

వంగరాష్ట్రమునకు సంబంధించిన డిటెన్యూలు సుమారు 2000 మంది వంగరాష్ట్రమునందును, ఇతరరాష్ట్రములందును చెరసాలలయందుగలరు.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్.)

సిన్హా ప్రభువుగారి ప్రశంస.

లండను,
5 సెప్టెంబరు 1934

ది మేనేజింగు ఏజెంట్లు,
నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని (లిమిటెడ్.)
12 మిషన్ రో, కలకత్తా.

అయ్యా,

నాస్వంత జీవిత భీమా పాలసీ నెం 6249 యల్. బి. పూర్తికాగానే, వాగ్దానము చేయబడిన మొత్తము అతి త్వరితముగా కలకత్తా నేషనల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారిచే తీర్మానింపబడినదని తెలుపుటకు మిగుల సంతోషముగా నున్నది. ముఖ్య కాగితములను వారికి పంపినవెంటనే రు 10,000 లు చెక్కు నాకు చేరినది. నాపాలసీ అమలులోనున్న కాలములో కంపెనీవారు నాయెడల కనబరచిన మర్యాదను నేను చాలా మెచ్చుకొనుచున్నానని తెల్పుటకు నాకు సంతసముగ నున్నది.

ఇట్లు,
(సం) సిన్హా ఆఫ్ రాయిపూర్

వివరములకు:—

సబ్ ఆఫీసు, జెంటురోడ్డు, బెజవాడ.
యం. రామారావు, ఆర్గనైజరు, అత్తిలోట అగ్రహారం, నెల్లూరు.
1011 సుల్తానుబజారు, హైదరాబాదు.
టి. వి. రాఘవయ్య, సెక్రటరి.
మద్రాసు రాజధాని (స్వదేశ సంస్థానములుచేరి)
334, తంబుశెట్టివీధి, పోస్టుబాక్సు నెం 150, మద్రాసు.

ఇంకా సర్టిఫికేట్లే!!!

ఆసెంబ్లీలో బడ్జెటు మీద చర్చజరిగేటప్పుడు సభావాతావరణం చాలా హాస్యాస్పదంగానే వుంది. పదమూడ్రెండు సవరణలు కోకోకోలాడుతూ వుంది. ధయుంకరంగా కాంగ్రెసు పక్షంవారు గవర్నమెంటువారికి ఎదుటి కక్షిగా నిలుస్తున్నారు. గడచినసారి స్వరాజ్యపక్షంవారికన్న యీసారి కాంగ్రెస్ పక్షంవారికిని కొన్నివిషయాల్లో చాలా భేదాలున్నవి. స్వరాజ్యపక్షమువారు ఆదర్శాలను లోకానికి ప్రకటించడానికి పూనికొన్నారు. భారతీయులు యీ దొరతనానికి సహాయము చేయాలనడం మాత్రంగానే వీరున్నవి యీ రకం పాటుకూర్చుండు, అదట్టం ధ్వంసంచేస్తామని కంకణం కట్టినారు. దొరతనాన్ని ఓడించినారు గవర్నమెంటు బడ్జెట్టులను గడ్డిపోకలు త్రుంచివేశారు. ఇంకను దొరతనానికి మనసు కొట్టుకుంటే, కట్టుబట్టి బలుపలికేవచ్చి, తమవిముఖాన్ని వెల్లడిచేసేవారు పాపము! భారతీయులు ఎప్పుడున్నా అమాయకులే కదా చేసుకున్నారు! దొరతనమువారు స్పష్టంగా ప్రజాభిప్రాయం నడ్డగిస్తే అలిసి పోరని అతి. వీరి కుప్పింపులు ఆవారు సాగివాయిగావు. మనమంతా ఎరిగిందే ఈ చరిత్ర. గడచినసారి, అనుభవించినామిదే పాపం. యీసారి కాంగ్రెసువారు ద్విగుణీకృత బలంతో ప్రవేశించినా వాలుకు ప్రక్కలో పడరించుకొంటూ, రధం పోగొట్టుకున్నారు. కార్యక్రమం ఎక్కడ గాడడపింపలేదు, వీరికేకులం. తమతో అన్నివిషయాల్లో ఏకీభావంలేని పక్షములను కూడా చేరదీసుకొని సమరసంగా దేశాన్ని నడపడం అవశ్యకమని మహాత్ములు తెలిపినారు అని అనుకుంటున్నారు. కమ్యూనల్ అవార్డు కాలంలో దొరతనంవారు ద జనుమించిన పరాజయాల్ని మెడకు కట్టుకొన్నారు. యీ అపజయ పరంపరలు, వెల్లింగ్టన్ దొరగారిని మాత్రము కలత పెట్టలేదు గాని, ఇండియా సహాయ కార్యదర్శి బట్లర్ దొరవారు సంస్కరణల కేంద్రంలో అవసరం అని అంగీకరించారు.

కాంగ్రెసువారి నడవడికమాత్రం ఎక్కువనూ విమర్శింపబడుతున్నది జరిగిందని మహాత్ములు వివరిస్తున్నారు. బడ్జెట్టు చర్చలలో పక్షముగా పాల్గొన్నారు. దొరతనంవారి కష్టాలనుకూడా కళ్లు వసూలుతో యోచించినారు. ఉప్పుపన్నును నిర్మూలించే సంకల్పమువలన, పోవాల్సింతో కొంత కోతను అంగీకరించారు. అలాగే కోతలు తెప్పాలకేట్లలో కూడాను.

ప్రత్యేకంగా కాంగ్రెసుపార్టీవారే గాకుండా దొరతనమువారి నామినేటెడ్ సభ్యులుకూడా పోల్గొన్న విషయాలలో దొరతనాన్ని ఎదిరించారు. యీవిషయంలో నేవుంది రహస్యం అంతా. చర్చవాలా హాస్యంగావుంది. గ్రిగ్ దొరగారు అతినిపుణంగా సాధక బాధకాలు విపులపరుస్తూవచ్చారు. దొరతనపుకర్తవ్యాలు, తెల్లదొరలు, కాంగ్రెస్ పై కి ఉదారాతిశయాలు అభినందించారు. కాంగ్రెసువారి సూచనలకు సవరణలను సూచించారు. సవరణలు కాంగ్రెసువారున్న అంగీకరించారు. కిధవాలా సుమిసెం గాగరుపచ్చింది. ఇంకేటి అన్యోన్యం పేలాడిన్నది పడింది అసెంబ్లీమూడు. అని ఆల ఖని వాళ్ళేళ్ళు.

కాంగ్రెసు సూచనలలో కొన్ని ఆమోదించబడ్డాయి దొరతనంవారు ప్రకటిస్తున్నారు. అని కొందరు ఏమరిపోయినారు. కాంగ్రెసుసభల వ్యాఖ్యానాలలో చప్పట్లబడిపోయింది అని తెలుసివారు ప్రసంగిస్తున్నారు. పలువురు పరిశీలకులు తెలియని విశ్వసించారు.

నిజంవిలువిదమీద తేలుకుంది అని అనుకున్నారు మందమతులు. ఇప్పుడే తేలుతుంది అన్నాడు సైమనురాయి ప్రభువుగారు. నీరు తవేలెనవరిలు ఒక్కటి కాదా కేమి ఒప్పుకోరు అన్నారు వెల్లింగ్టన్ దొర. బడ్జెటునంతటిని ఏలాగా ప్రతి హెట్టు ఆలాగే దూరా తప్పకుండా పునరుద్ధరింపబడినట్లు ప్రకటించారు!

అయినా! ఇప్పుడు కన్నులు తెరుపుము!! కష్టం ఉంటే ఎక్కడికో ఎవ్వరు చెప్పాలి!! ఈబడ్జెట్టు పునరుద్ధరణము లను సమ్మతించి ఉండవారో, రామందే రాజకీయ సంస్కార శాసనదారులు రాజ్యం!

కాంగ్రెస్‌వారు సఫలము పొందకపోయిందు, కాశపత్రికారణములు కాదనటము సిందు, మరెవారు బలాబలాలను మాత్రము నిరసనించి, మసల్మానుల వంటి వారు కాపాడు నిలువనిందు, జస్టిసు పక్షమువారు మాట వేయములాగోము కేమి కెడవాన్నారికి కాళ్ళను చుట్టుకొని తిరుగనిందు; సంస్థానాధీశ్వరులు లిబరలు కాని, పటపట పండుకొనక సిందు! ఫలితమేమో తెలిసింది.

భారతీయసమస్య భారతీయుల ఆశయముల మీద ఆధారపడియున్నదని ప్రస్తుత పరిస్థితులలో గులవడంతల స్టార్. అబిసీనియా పరిస్థితులను పరికించండి. స్వాతంత్ర్యరో. పహిలుని వంటి మహా సంపన్నుడు ప్రాణములను పూలబాటలట్లు పరుస్తాడుకొనే వీరత్వాన్ని కలదు.

లోకమును మెప్పించగలవ్యాయపథము. ఇన్ని బండియు, పాశ్చాత్య మహారాష్ట్ర సమ్మేళనము వారి రాజకీయ వ్యూహముల ముందు అబిసీనియా శీలముకు తాలకపరిణామట నిచిత్రముకదా. నవీన యుద్ధపరికరములు వీసరలు చేసికొన వాలరు. అన్యదేశములనుండి దిగుమతి యగుటకు తీవ్ర నిర్బంధములు. పాపము! ఏమిచేయగలదు!

మహాత్మునివాయకత్వమును, వారి కార్యక్రమమును, కాలానుకూలమూలుగాదని మాటిమాటిమాటికి సాగుగా పట్టినవారులు చేసు సైమాయి గారి చక్కనికే సను తమవారి ఏమి కార్యక్రమమును పురక్రమంతో కో! పార్లమెంటరీ కమిటీ రిపోర్టు దేశమంగీకరింపజాలదని కాంగ్రెసు ఒక్కటే భారత జాతీయ ప్రాతినిధ్యము వహింపజాలిన సంస్థయని, ఎన్నికల మూలమున లోకమునకు వెదచల్లిరి. స్వల్పాభిప్రాయభేదములవారను తమతో కలియగలరనియు, తామెడమావుల వెంటబడి పోరు గిరువారముగాము నియము కార్యరూపముకాని రూపించిరి. ఆంగ్లేయ ప్రజలకు నిజస్థితిని తెల్లడించిరి.

చిత్రము చిత్రమే, నడపలేని ప్రజా ప్రభుత్వమే. సలహాలనిచ్చువారు ప్రజాప్రతినిధులే మంత్రిత్వము ప్రజలకు ప్రతినిధులే. వదలక యేడు మాత్రము సవ్యయములేదు, "కనిపించకపేమి తయవదేశ"

నెల్లూరు పర్మనెంటు ఫండు లిమిటెడు ప్రకటన.

మద్రాసు బ్యాంకుల సైతము పోస్టువారివారు బ్యాంకుల పూర్తిగా ఇప్పుడు నూతనో ద్యోగులు సంపుకొనవచ్చును. మద్రాసు బ్యాంకులమీద యిప్పుడియున్న చెక్కులను స్వల్పమైన వడ్డీతో ధనముపుట్టు చెక్కులను అవి వసూలుచేసి యిచ్చెదరు. వ్యాపార స్థులకు చాల బాధ్యత మైనపద్ధతి.

నెల్లూరు 8—4—35	బి. ఆదిశేషయ్య, సెక్రెటరీ.

ఇండియా సమస్య ఇండియాలోనే పరిష్కార మవుతుందా!

భారత రాజకీయ సమస్యలు కేవలం భారతీయుల ఆశయములమీద ఆధారపడియున్నవి గాని, ఆంగ్లేయ జనాభిప్రాయము యొక్కగాని, కాన్సర్వేటివ్ పక్షముపార యొక్కగాని, భావాలమీద ఆధారపడి యూరపు రాజ్యాల లవని తలంచడం పొరపాటు. ఈసంస్కరణల శాసనం వేదికలపై సమస్యలో పరిష్కరించబడినవి. అంతర్జాతీయ ఒప్పందాలులగా మహాసంగ్రామము యీ విషయంలో జరిగినవి. నిపుణులైన మహా యోధులు వివిధ రూపాలలో విషయాలన్నిటిని, చర్చిస్తూవున్నారు ఇండియా రాజ్యాంగం చర్చించి రిపోర్టు వెయ్యడానికి నియమింపబడ్డ సైమన్ దొరగారు ఇదివరకే సంగ్రహమై, విశాలకల్పమైన రాజకీయాలకు తెలుసుకు పరికిస్తూవున్నారు. వంగరాష్ట్ర గవర్నరు గావుండిన లిట్టనుదొర అంతర్జాతీయ కమిషన్ అధ్యక్షుడై చీనా జపాన్ రష్యా దరిదరి ప్రాంతముల పరిస్థితులు చక్కగా తిలకించి, నివేదికయియున్నాడు. సైమన్ దొరగారు యడనిశ్చలమువిధానమును తిర్వాత సుస్థిరముచేసి దిద్దుకొని స్వదేశ సంస్థానాలను నిద్రనుండి లేవదీసినారు.

ఈ చర్చలన్నిటికి గూఢా రహస్యాలు లేకపోలేదు. ఆంగ్లేయులు సామ్రాజ్యము నిర్వహించగలవిస దీర్ఘదర్శులు. హిట్లరు ముస్సోలిని సమానేకమును, కమాల్ పాషా పారసీక వక్రవర్తిగార్ల సమాదేశము ఎవరికి నిద్రపట్టనివ్వదు. ముస్సోలిని కొన్ని మాసములక్రిందటనే తన వ్యాధయమును వెల్లడిచేసెను. ప్రాచ్య దేశములలో తన ప్రాప్య మవసరమని యుద్ఘోషించినారు. రోమక సామ్రాజ్యమును మరొకసారి నెలకొల్పజాలదని ఎవరనగలరు? మహా అలెగ్జాండరు ప్రతిభ తిరుగ నెలకొల్ప వలయునని ముస్సోలినీ సంకల్పము గాబోలు. దీని ఫలితముగ ఇటలీ ప్రాన్సులు సంధి జేసికొని ఉత్తర ఆఫ్రికాలోని కొంత ప్రదేశము అప్పుడే ఇటలీ కొసంగబడెను.

తత్ఫలితముగ ప్రాచ్యదేశములందు చలనము గల్గినది. టర్కీ, పర్షియా, ఇరాకు, ఆఫ్ఘనిస్థానములు రానుండు విపత్తునుండి తప్పించుకొనుటకు యత్నించుచున్నవి. టర్కీ, పర్షియా దేశములు అరబ్బు సౌకర్యములను పెంపుజేసి కొనదలచినవని తెలుపబడినవి, గూఢమగు భావము లిందిమిడి యున్నవని మాత్యున్నులకు తెలియకపోవునా.

ఇది ఇట్లుండ సోవియట్టు రష్యా పరిస్థితులు ధిగాబోతెగముగనున్నది. రష్యావారి ప్రచారము పర్షియా, చైనా, తుర్కిస్థానము, ఆఫ్ఘనిస్థానము, ఇండియాలోని చిత్రాల్, గిల్‌గిట్ ప్రాంతములవరకు వ్యాప్తిచెందినున్నది. ఇక చీనాదేశమంతయు సోవియట్టువారి ప్రచారము గావింపబడుచున్నది. చీనా తుర్కిస్థానమున పలువుని వీరి పలుకుబడి పాతుకున్నట్లు ఇటీవల ప్రచురింపబడినది.

రష్యా, జపానుచేత చిక్కబడిన నాటినుండియు ఇరుదేశములవారును వివిధ ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. రష్యాయును కొలది కాలము గాలివార్తలు ప్రచారములో పెట్టినారు. చైనా తుర్కిస్థానము క్రొత్త ముసల్మాను రాజ్యము నెలకొల్పి ఆ యుద్ధ సహాయము చేయునని, సోవియట్టుకు లోబడిన ముసల్మాను రాజ్యమును స్థాపింతురని, తిబెత్తు ఇండియా రాజ్యమును రష్యా విమాన ప్రచారము చేయు చేర్పాట్లు చేయించుచున్నారనియు; దానికి చేయూత నిచ్చుచున్నారు ఆ జపాను దొరలకు యున్న దా! రష్యాకు ప్రతిఘటించుటకు తీవ్ర ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. మంచూరియాను గబళించుట ప్రధమవాంఛ. చీనాదేశమునకు వలసినంత పెట్టుబడిపెట్టి, ఆధికము లోబరచుకొనినది. పాన్ ఏసియన్ భావములను ప్రోత్సహము చేయుచున్నది. ఒక వంక ముసల్మానులను గ్రీసియనులను అందరిని చేర్చినగా, తమ సౌధ్యమునకును మాన్చుకొనుగ హైందవ మతమును ఆదరించి, హైందవులను తమ అండకు చేర్చుకొనుటకు తీవ్ర ప్రయత్నములు గావించుచున్నది.

సందర్భములన్నియును గమనించినచో భావి సంఘర్షణము పాశ్చాత్య ప్రాంతములందుగాక ప్రాచ్య భాగములందే ఉదయించవచ్చునేమో.

ఎటులయినను, ఆంగ్లేయుల బాధ్యత తప్పుటలేదు. ఈ పోరాటమునందు రష్యా విజయము పొందినను, జపాను గెల్చినను, ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునకు అపాయమునప్పదు. భరతఖండము సామ్రాజ్యమునుండి విడబడిన, ప్రపంచమునందు ఇంగ్లండునకు అగ్రస్థానమేయుండదు. విరోధియ రాజ్యాంగములు వీరికి భారత దేశమును చోరరవయుండజాలరు. "మధ్యాసియాలో రష్యా బలీయమగుకొలది ఇండియాలో ఇంగ్లండు బలహీనముగాగలదు. వివిధ పాలో అనమర గాగలదు." అని స్కోబిలాఫ్ అను రష్యన్ సేనాని పలికియున్నాడు. ఎవ్విధమున నైనను, రష్యా తన అపజయమును సమయమువేచి, కుడిచిపేయగలదు. సోవియట్టు యోజనాక్రమము మాతన ముసల్మాను రాజ్యము లుత్పన్నములగుట కన్న, స్వతంత్ర ముసల్మాన్ ఉద్యమమే సులభ సాధ్యము: రష్యా, ముసల్మాన్ జపాన్ సంఘర్షణము కరిగస్తము.

నేడుగాకున్న రేపయిన యీ భావములు రూపము దాల్పకపోవు. గనుకనే నేడు పాల్గొను గవర్నమెంటువారు గర్పించు సంస్కార ప్రణాళిక యొక్క మూలసూత్రములు, షెడ్యూల్డు తెగలను, అనీయాలోని, మారినోద్యమముల మీదనున్నూ, మధ్య ఆసియాయందు కేంద్రీకరించుచుండు తుపాకుల మీదనున్నూ, ఆధారపడియున్నవి. సంస్థానాధిపతులను సంతృప్తి పరుపవలసియున్నది. వారి పన్నరులను, వారి సంధిపత్రములను తిరుగబ్రాయవలసియుండును. వారిని ఎక్కువ ఆధిక్యత నొసగవలసియుండును. వారికి భరతఖండమున సంపూర్ణముగా సమాన స్వామ్యములను చేయ్యకొనవలయును.

భారత జాతీయతను చెంపవేసింది, నిరంకుశ పాలింపు సిద్ధాంతమును నిర్మూలించి, భారతీయులను భాగస్వాములుగ దరిజేర్చి వ్యవహారించే, ప్రత్యేక ముసల్మాను ఉద్యమములనుగాని, జపాను, రష్యా ప్రచారమునుగాని త్రోసిపుచ్చుటకు అవకాశముండగలదు. సైమానుగారు, బడ్జెటును పునరుద్ధరించుమూ, జపాను వారి ప్రాయమును విరసించుమూ చెప్పుచు రేపటినుండి భావములన్నియును వారి కీలము కొనసాగుచుండునా!

గడచిన వారములో తిర్యాలగడ్డ గ్రామములో మహాత్మకీయ సైకులు శిబిరి పెట్టి జరిగెను. ఒక్కవెండ్లిముసూరిపరికమను సంపుకేయుచున్నారు.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ పరిపాలనా లోపములు.

(౨౦)

కంట్రాక్టులలో నష్టము.

ప్రతి పనికిని ఎస్టిమేటు తయారాయి, కౌన్సిలు వారి ఎస్టిమేటును ఆమోదించిన తర్వాత కంట్రాక్టుదార్లకు పనులివ్వబడుచున్నవి. రు 500 లకు మించిన పనులకు టెండర్లు కోరబడుచున్నవి; రు 500 లకు లోబడిన కంట్రాక్టులు టెండరు కోరబడకనే ఛైర్మనుగారు తన కిష్టమువచ్చినవారికి, తన ఛైర్మనుపదవిని పొందుటలో సాయమొనర్చిన కౌన్సిలర్ల ఆశ్రితులకు యిచ్చుచున్నారు.

టెండర్లు పెట్టబడినపుడు ఎస్టిమేటు మొత్తము కన్నను 100 కి 25, 30 కి తక్కువకే టెండర్లు పెట్టబడుచున్నవి. అదే విధముగా కంట్రాక్టులు యివ్వబడి పనులు జరుగుచున్నవి. రు 500 ల ఎస్టిమేటునకు కనీసము 100 కి 20 వంతున టెండరులో తగ్గినను రు 100 లు తగ్గి రు 400 లకు కంట్రాక్టరునిచే పనిచేయబడి రు 100 మునిసిపాలిటీకి లాభముకలుగుచున్నది. రు 490 ల ఎస్టిమేటునకు టెండరు కోరబడుట లేదుగాన ఛైర్మనుగారి ఆశ్రితులకు ఎస్టిమేటు మొత్తమునకు కంట్రాక్టుకు యివ్వబడును. రు 500 ల ఎస్టిమేటుపని రు 400 లకు చేయబడుచుండగా రు 490 ల పనిలో రు90 లు మునిసిపాలిటీకి నష్టము కల్గుచున్నది. ఈ అక్రమమును పురస్కరించుకొని రు 500 లకు మించిన పనులను చిన్నచిన్న పనులుగా రు 500 లకు ఎస్టిమేట్లు లోబడియుండునటుల చేసి, టెండర్లు కోరబడకనే ఛైర్మనుగారు తన ఆశ్రితులకు ఇచ్చుటకు అవకాశముకలదు.

మరొకవిషయము, రు 500 లకు మించిన ఎస్టిమేట్లకు ఏకొద్ది మందో డబ్బు గలవారు టెండర్లు పెట్టెదరుకాని రు 500 లకు లోబడిన వాటికి టెండర్లు పెట్టువారలు అనేకమంది వుందురు. పోటీ యెక్కువగుటచేత పెద్దపెద్ద కంట్రాక్టులం కన్న యెక్కువగా టెండర్లలో తగ్గుటకు అవకాశముకలదు.

కాన రు 500 లకు తగ్గిన ఎస్టిమేట్లకు టెండర్లు కోరబడిన మునిసిపాలిటీకి చాలా లాభకరము. కౌన్సిలర్లు మునిసిపాలిటీ ఆదాయము నిజంగా అభివృద్ధి చేయాలంటే, అధికారం దుర్వినియోగం చేయకుండా వుండాలంటే, తాము నిజంగా ప్రజా ప్రతినిధులయి తమ ధర్మాని నెరవేర్చు చున్నామనిపించు కోవాలంటే, రు 500 లకు తక్కువ పనులకుకూడా టెండరుపద్ధతి పెట్టవలెను.

దీని విషయమై వెంకటరత్నంనాయుడు గారొక తీర్మానం పంపియున్నారు. ఈ తీర్మానం 30–3–35 తేది: జరిగిన మీటింగులో చర్చకు వచ్చేటప్పటికి 6–30 గంటలకే పెనుబోలు సుబ్బయ్యశెట్టిగారు అడ్జర్న్ మెంట్ పెట్టుటచే తీర్మానం చర్చింపబడలేదు. మరు మీటింగులోనైనా యీ తీర్మానాన్ని కౌన్సిలర్లు అందరు, పార్టీ భేదాలను పాటించక, మునిసిపాలిటీ అభివృద్ధిని మనస్సున వుంచుకొని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించెదరని నమ్ముచున్నాము.

మునిసిపాలిటీ ఆర్థిక పరిస్థితులు క్లిష్టంగా వున్నాయని, పత్రికలకు మీటింగు అజండాలను నివ్వ నిరాకరించిన ఛైర్మనుగారు, మునిసిపాలిటీ ఆర్థిక పరిస్థితి బాగు చేయాలంటే ఈతీర్మానం ప్యాసయ్యేటట్లు తన పార్టీమీటింగులో కృషి చెయ్యాలి. వీరుకావాలంటే జరుగకపోదు.

రోడ్ల దుస్థితి

రోడ్లు చాల దుస్థితియందున్నవి. నవాబు రోడ్డులో స్టోనుహౌసు పేటలో కొన్ని ప్రదేశాలలో ½ అడుగు దుమ్ముపున్నది. [illegible] కారణము ముందుగా మునిసిపాలిటీవారు రోడ్లకై సరియైన ధనమును వెచ్చించుటలేదు. గత సంవత్సరములో రెన్యూయల్ పనికి యేమియు శ్రాంక్షను చేయబడలేదు. అక్కడక్కడ పడిన గుంటలు పూడ్చడానికి మెటల్ కు గ్రావెల్ కు రు 2000 లు మాత్రము ఖర్చుపెట్టబడినవి. నవాబుపేటరోడ్డు రెన్యూయల్ చేసి 7 సంవత్సరాలగుచున్నదని తెలియుచున్నది. ఇటీవల రోడ్డు యింజనీయరుగా వచ్చి నెల్లూరులో రోడ్ల సెన్సస్ లెక్కతీసియుండిరి. ట్రంకురోడ్డులో 24 గంటలలో 1 గజము వెడల్పు మీద రెండు వందల చిల్లర టన్నుల భారము పోవుననియు, నవాబుపేట రోడ్డులో 24 గంటల కాలములో 1 గజం వెడల్పు రోడ్డుమీద అనువందల చిల్లరటన్నుల భారముపోవునని తేలినటుల తెలియుచున్నది. ట్రంకురోడ్డులో సం॥ 1 కి 1 మైలుకు రు 1000 లు ఖర్చుపెట్టబడుచున్నది. ఈలెక్కప్రకారం నవాబుపేట రోడ్డులో 1 మైలుకు రు 3000 లు ఖర్చు పెట్టవలెను. 7 ఏండ్లగా రోడ్డు రెన్యూచేయలేదు, ఈ 7 ఏండ్లలో రు 21,000 లు నవాబుపేట రోడ్డులో ప్రతిమైలుకు ఖర్చుపెట్టి యుండవలసినది. రోడ్లు అబండరస్థితిలో యుండుటవలననే దుమ్మువలన అనేక రోగములు కలుగుచున్నవి. కౌన్సిలువారు రేడియోలకు, టెలిఫోనులకు, అనవసరముగ ధనము వెచ్చించ నిచ్చగించరు. ఎక్ టర్ టెయిన్ మెంటు టాక్సులు, కంట్రాక్టులలో ఆదాయముకమ్మ పద్ధతులను ఆచరించరు.

ఈ సంవత్సరం బడ్జటులోనైనా రోడ్లకు ఎక్కువగ అలాటుమెంటు చేయనిచో ప్రజారోగ్యము మరింత చెడునని కవున్సిలర్లు గమనించవలెను.

—ఒక రేటుపేయరు.

35–36 బడ్జటు.

1935–36 బడ్జటు ఇంతవరకును ప్యాసు కాలేదు. ఛైర్మనుగారు శాసనసభలో మంత్రులపై యిటీవల తేబడిన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము గురించియు, పై ఎలక్షనులలో తన పార్టీవారికి కలుగుచున్న పరాభవమును గురించి చింతాక్రాంతులై యున్నారేమో!

—స్వ. విలేకరి.

అగ్ని ప్రమాదము.

కాళహస్తి డివిజనులో గాజుల మెండ్యాం అను గ్రామము 5–4–35 తేది మధ్యాహ్నం 1 గంటకు 85 యిండ్లు నిప్పంటుకొని అకస్మాత్తుగా దహనమైపోయినవి. ఇండ్లు, ధాన్యం, కసువు మొదలగునవి సుమారు 30 వేల రూపాయల విలువచేయగల సొత్తులు నష్టమైపోయినవి. ప్రజలు నిలువనీడలేక పూరికి కెలుపుల యీవేసవి యెండలో భరింపజాలని కష్టముల ననుభవించుచూ విలవిల లాడుచున్నారు. యిట్టి నిస్సహాయులగు రైతులకు చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలవారు వారివారికి తగుసహాయము చేయుచున్నారు. జిల్లాలోని యితర ధనవంతులందరును వారి వారికి తోచిన రీతిని తగు సహాయముచేసి దీనప్రజలను కాపాడ ప్రార్థిస్తున్నాను. సహాయము చేయదలచుకున్నవారు యీదిగువ అడ్రసుకు పంపప్రార్థితులు.

ఇట్లు విన్నవించు విధేయుడు,
అన్నం పేరాస్వామిరెడ్డి.

పెన్నానది.

6 వ తేదిన పెన్నానదికి నీరువదలబడినది. అనకట్టమీద 2 అడుగులనీరు పారినది. కాల్వలన్నిటికి వదలబడినది. ఈ నీటివల్ల వేలకొలది కొద్దవటపు కోసజాయలకు నష్టము కలిగినదట.

వడ్లపురుగు.

—:o:—

ఇది ఈమధ్య కృష్ణజిల్లా గుడివాడ తాలూకాలో ప్రారంభమయినది. ఈపురుగు నిలవయుంచిన ధాన్యంలో ప్రవేశించి లోపలి బియ్యపు భాగమును తిని గింజను తరకలుగా చేసివేస్తున్నదట. ఇది ఇతరచోట్ల వ్యాపించినట్లు కనుపడలేదు. దీనివల్ల ఎక్కువ నష్టపడుతున్నట్లు రైతులలో భయభ్రాంతులు ప్రారంభమైనవి. అనుకొన్నంత హెచ్చుగా లేదనియు, అనవసర కలవరపడుతున్నారని కొందరంటున్నారు. వ్యవసాయ శాఖవారు ఈక్రిముల సంహారించుటకు "కార్బన్ బైసల్ఫైడ్" అను ద్రావకము ను ఉపయోగించుమని కరపత్రముల ప్రకటించి సలహాయిచ్చుచున్నారు. వ్యవసాయ శాఖవారు దీనికి భయపడ నవసరము లేదనియు, ఈలాంటి క్రిములే వెనుక మధుర, పుదుకోట మొదలగు ప్రదేశములో నుండెననియు, వారిసలహా ప్రకారం చేసిన ఈక్రిమిబాధ తొలగుననియు చెప్పుచున్నారు.

—రైతు.

అమెరికాలో పక్షులను ఆకర్షణీయంగా చేయుటానికి ప్రాథమికంగా క్లాసులు పెట్టడం, సినిమా టిక్కెట్లను వుచితంగా పంచిపెట్టడం చేస్తున్నారట.

పండ్లు కట్టబడును.

డాక్టర్

యం. కె. కోరాగారి

దంత చికిత్సాలయము,
ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు.

అహారమును బాగుగా నమలుడు! జీర్ణశక్తిని పెపొందించుకొనుడు! ఆరోగ్యమును పొందుడు! చెడిన, వూడిన దంతములను పూర్తిగాగాని, విడివిడిగా ఒక్కొక్కటిగాగాని కట్టించుకొని, సౌందర్యమును పొందుడు. యువకులుగుండు!

సౌందర్యమే సౌఖ్యము.

దంతములసెట్టు గ్యారంటీ ఉపయోగము

దంతములకు, చిగుళ్లకు సంబంధించిన అన్ని వ్యాధులలో మాసలహాసైకొని చికిత్స పొందుడు. ఛార్జీలు సులభము. అందరకు అందుబాటుగా నుండును.

స్టౌ బీడి

ఒకసారి పీల్చి బాగాయున్నదలి సువాసన గమనింపుడు.

పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

జీవామృతము

ప్రస్తుత కాలములో అలసటచే ఆరోగ్యము చెడి, కృశించి, పటుత్వముతప్పి, నరముల దుర్బలత్వముచేతను, శిరోభారము, పిత్తవికారముచే బాధపడుచున్నారు. ఈవ్యాధులు శరీరమునందు నాటుకొనుటకు ముందుగనే వాటినిపారద్రోలవలెను. దీనికి జీవామృతమొక్కటే శరణ్యము. అది అతిత్వరితముగ రక్తమును వృద్ధిచేసి, నరములను బలపరచి, నష్టమయిన జవసత్వములంతయు కలుగజేసి, నూతనశక్తి, ఉల్లాసము కల్గించి, సంపూర్ణారోగ్యవంతులుగ చేయును.

ప్రతిషాపులో దొరకును: పెద్దసీసా రు 3–4–0.
చిన్నసీసా రు 1–12–0.

తయారు చేయువారు: ఆయుర్వేదాశ్రమము

పోస్టుబాక్సు నెం 237, మద్రాసు

విలేకరుల అభిప్రాయములకు పత్రికాధిపతులు ఉత్తరవాదులు కారు.

జమీన్ రైతు
శుక్రవారము.
12-4-1935

విప్లవము.

మానవ హృదయము సంతృప్తి నెరుగక, కారణములెరుగని కల్లోలమునకు ఆలవాలమై, తహతహపడుటయే విప్లవమునకు మూలబీజము. ప్రపంచమున విభిన్నములగు కారణములచేత విప్లవములు జరిగినవి. ఆంతరంగిక కారణములచేత కొన్ని విప్లవములు; బహిర్గత కారణములకు మరికొన్ని, ఆర్థికముగ కొన్ని, వర్ణ వైషమ్యమువలన కొన్ని, పలువిధములు: అమెరికాయందలి నీగ్రో విప్లవమునకు నీగ్రోలు కారకులు గారు రోమను రాజ్యమునందలి ప్లీబియనుల జీవితము దుర్భరముగ నుండినది. వారియందలి విప్లవమునకు వారే కారణభూతులు.

ఈ నవీన కాలమున రాజ్యాంగములు మీదకొని రాబడు విప్లవములు నిరుపేదలవలన కొనిరాబడలేదు. అమెరికా విప్లవము దరిద్రదేవతను తరిమివేయుటకు రాలేదు. ఫ్రెంచి విప్లవసమయమున జనసామాన్యము బీదలయినను, విప్లవాంకురములు వేరు. భావదాస్య నిర్మూలనమే యీ విప్లవమునకు ముఖ్యకారణము. గడచిన రష్యా విప్లవమునకు ఏలాటి అతృప్తియును లేకుండెను. విప్లవ సమయమునరష్యాను ప్రజలుతత్పూర్వమునకన్నను, తత్పరిసర ప్రజలకన్నను అధోగతియందు లేరు. జర్మని, ఆస్ట్రియా, హంగరీ దేశీయుల ఆర్థికస్థితి వీరికన్న అధోగతియందుండినది. నేడైనను ఇంతకన్న మంచిస్థితిలో లేరు. అయినను రష్యాలోనికివిప్లవమువచ్చినది. ఐరోపాయందలి విప్లవములు అటుండనిండు. ఆసియా విషయమునకు వత్తము. ఇచ్చటి భావ పరంపరలను గమనించుట కష్టదుర్లభము. గాని ఇచటి విప్లవములన్నియును నొకానొక వ్యక్తియొక్క గుణగణ వికాసమునకు అనుగుణ్యముగనే కలుగుచున్నవి. బౌద్ధమతము, క్రైస్తవ మతము, ముసల్మాను మతము ప్రబల నిదర్శనములు. సుప్రసిద్ధ పురుషుల అవతారములు లేకుండినచో, ఇండియాయందుగాని, అరేబియాయందుగాని, ఏలాటి చలనమే యుండియుండదు. మహా అలెగ్జాండరు, చెంగిస్‌ఖాన్, తైమూరు, అహమద్ షా, అక్బరు, శివాజి ఇత్యాది రాజకీయ మహాపురుషులు రాజకీయ విప్లవములకు కారకులు. వీరిభావ పరంపరలచేత విప్లవములు వివిధరూపములు దాల్చినవి. నేడు మహాత్మాగాంధిగారి ఆధిపత్యమున జరుగుచుండు హరిజన విప్లవమును అపట్టికయందు చేర్చవలసి యుండును.

మహోద్యమముల యొక్కగాని, మహానాయకులగాని గమ్యస్థానమెయ్యది? వారి అవతారము లెప్పుడెప్పుడురాగలవు? ఒక విధమగు అతృప్తి యని నిర్ధారింపజాలము. ఆర్థికమో, సాంఘికమో, రాజకీయమో, ఇన్నింటి సమ్మేళనమో, ఉండవచ్చును. గాని మానవహృదయము మాత్రము కల్లోలబద్ధమైయుండును. జనసామాన్యమునందు శాంతిగన్పడదు. తృప్తియుండదు. కారణమగపడదు విమర్శించుటకు సహేతుకముగ గన్పట్టదు. ఎట్లయినను అతృప్తికరము. ఈ కాలమునందలి అతృప్తికి కారణములు బహుభంగులు ప్రాత సాంఘిక నిర్మాణము శిథిలమైనది. భావములు దినదిన ప్రవర్ధమానము లగుటయగాని పరిస్థితులయందు మాత్రము మార్పులు గానబడుటలేదు.

ఇవటనే నేటి విప్లవమునకు మూలబీజము నాటబడుచున్నవి. సర్వమానవ భ్రాతృత్వము ప్రబలుచున్నది. త్వరలో రానున్నదను ఆశయొకటి ప్రతిహృదయమునందును పరిస్ఫుటించుచున్నది. మానవుడు మహోన్నతాదర్శ చోదితుడై యెడమావులవంటి భావతరంగ డోలికలయందు క్రీడించుచున్నాడు.

ఇట్టి నూతన ఆశాలత, నూతనాదర్శము, నూతన సిద్ధాంతము, ఒకవ్యక్తినాధారముగగొని ప్రబలుచుండును. వ్యక్తి నాశ్రయించి దేశమున ప్రబలి విజృంభించును, మహనీయుడగు నావ్యక్తి తనకుతాను వశుడుగాక, తాను ప్రతిబింబించు భావముచేత చోదితుడగుచుండును. ఆభావముయొక్క దివ్యశక్తిచేత కీలుబొమ్మయే యతడు.

అవ్యక్తి మాత్రము నూతన భావతరంగములను నడిపించునపుడు కడు జాగరూకుడయి మెలగవలసినవాడు గావలయు. అమనుల్లాగారు ప్రజాభిప్రాయ వేగముతో పరువిడజాలక దేశమును దుఃఖభాజనము గావించెను. నూతన భావములు చక్కగా నెలకొనుటకు కఠినచర్యలు అత్యవసరములు. పశ్చాత్తాపము, దయ, మహౌదార్యములందు పాటింపదగనివి. ప్రాత.భావములు నిర్మూలము గానినాడు క్రొత్తవి నాటుకొనక, ఫలితము విపాదాంతమగును. తన సోదరుల రక్తధారల నుంచి ఓర్వజాలక అమనుల్లా ధర్మచ్యుతుడయ్యెను. లెనిన్, కెమాల్ పాచ్ఛా, ముస్సోలినీ, హిట్లరు గారలు తగిన ప్రతిచర్యలు నిర్దాక్షిణ్యముగ గావించి, విజయమును బడయగలిగిరి.

ఇందలి రహస్యమేమి? మహోద్యమములను నడుపునపుడు గమ్యస్థానమును గమనించవలయును. మార్గములెన్నియైని కానిండు. ఉద్యమములు కొంతకాలము నిరుత్సాహకరములుగ నుండవచ్చు.

భరతవర్షమునందలి వాతావరణము నేడు విప్లవసూచకముగ లేదని ఎవరనగలరు? ప్రజాభావములు శరవేగముగ పరువిడుచున్నవి. వారి గమ్యస్థలము సప్తసముద్రముల దాటుచున్నది. గాని పరిస్థితులు ఉచంచలములు, సాంఘిక బంధములు సులభచ్ఛేదనములుగావు. దొరతనమువారి భావములకును, దేశీయభావములకును హస్తిమశకాంతరము. మత విశ్వాసము సడలిపోవుచున్నది. గాని సర్వమానవ సమత్వము, స్వేచ్ఛా విహారవాంఛ, సమాన గౌరవ ప్రతిపత్తి, భారతీయులకు నిరంతరము కనుల గట్టుచున్నది.

ఏవిధమగు విప్లవరూపమున నీభావములు రూపముదాల్ప గలవోగాని, తొల్పక తప్పదనిమాత్రము ఎల్లరును అంగీకరింపక తప్పదు. ప్రాజ్ఞులయినవారు సరియగు మార్గాని నొసగి దేశమును సత్వరముగ నడిపింతురుగాక.

రహస్యము వెలువడినది.

అసెంబ్లీ బడ్జటుచర్చ అంతరంగిక రహస్యములను దాచక వెలువరించినది. భరతవర్ష సంకల్పమును స్థిరపరచినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి దృక్పథమును బ్రిటిషు దొరతనమువారి నీతిపథమును వెలువరించినది బీదజనులను బాధించు ఉప్పుపన్ను, తపాలాపన్ను, భారమును తగ్గింపబడుటకు గావింపబడిన సూచనలు స్వల్పములు. తమ స్వీయాభిప్రాయములు నయితేమి, సమరసభావము కొంతకు, కుదించుకొని, ఇతరపక్షములవారి సానుభూతిని గడించుకొని, దొరతనమువారి బడ్జటు సూచనలయందు సూక్ష్మ సంస్కారములు కాంగ్రెసువారు గావించినను, దొరతనమువారు తమ వైముఖ్యమును విస్పష్టపరచిరి. గ్రిగ్గుదొరగారు స్వకీయ భావములను తుదకు వెల్లడింపక తప్పదయ్యెను. దొరతనమువారి చర్యలనుగల కారణములను స్పష్టీకరించిరి. కాంగ్రెసువారల హృదయము పరివర్తనము గనుపించుట లేదట? అంతవరకు దొరతనము నందు నయితేమి పరివర్తనము చూపట్టదట!! ఇవియే సువర్ణవాక్యములు. ఈవాక్యములకొరకే భారతవర్షము ఇంతకాలము వేచియుండినది. ప్రజాప్రభుత్వముపేర ఎంతకే కపటనాటకము. ఎన్నా[illegible] బూటకములు.

పాపము! గ్రిగ్గుదొరగారు మాత్రము ఏమిచేయగలరు! ఇటీవల పార్లమెంటు సభయందు ముచ్చటించుచూ, సహాయ కార్యదర్శి బట్లరుగారును ప్రభుత్వము యొక్క దౌర్బల్యమును వెల్లడించెను. కేంద్రమునందు బాధ్యగతల ప్రభుత్వమును నెలకొల్పినగాని, పరిపాలనా రథముసాగుట దుర్ఘటమనిరి. ఆర్థికసభ్యుడును విధిలేక తాము నిర్వహింపవలసియుండు దుర్భర బాధ్యతను తలయొగ్గుచూ, ఇవ్విధముగ రాజ్యపరిపాలనము బహుకాలము జరుగుట దుస్సాధ్యమని వగచిరి. ఇంతటి మహాసభయందు దొరతనమువారికి కష్టకాలమున నండగ నిలుచువారొక్కరును గానరాదయ్యె. వింతవారలు మూర్ఛటించుకొనిరి. ఐరోపీయనులు విముఖులైజారిరి. ఇక నితరసభ్యుల విషయమేల! దొరతనమువారి గతియేమి! ఎన్ని నవ్వి కేట్లను గవర్నరు జనరలుగారు ప్రసాదింపగలరు? తమకు ప్రత్యక్షులగు మహాసభవారికి నచ్చని విధమున వర్తించుచూ, ఏ మొగముతో తిరుగ, సభయందు తాము తలమెత్తుకొని చూడగలరు! అసెంబ్లీవారిచే తిరస్కరింపబడిన సవరణకు అధ్యక్షులవారు తమ అంగీకారము నొసగవలయునని ఆర్థికసభ్యులు కోరినప్పుడు, ఈ సంస్కరణ చట్టము యొక్క చరమదశ యిదియే కాబోలునని ఎవ్వరికి స్ఫురింపలేదు? బాధ్యతాయుతులగు మంత్రులస్వాధీన మొప్పుడగునా యీజబాబులేని ప్రభుత్వము అని గ్రిగ్గుదొరగారు నిట్టూర్పులు విడిచినపు, ఈ దొరతనమునందలి నిరాశల జ్వాలా శిఖలు ఉస్సురని వెలువడినవి. దొరతనమువారు ఇకమీద యీ భారమును మోయజాలమని తమ అసమర్థత వెల్లడించిరి.

ఎదురుపక్షమువారు ఈరహస్యమును గమనించి యుండలేదా! తీవ్ర కాఠిన్య విధానమును, సామరస్యమునకు అవకాశమునీక, ఇతరపక్షీయులను దరిచేర్చక, కాంగ్రెసుపక్షమువారు ప్రవర్తించియుండిన, దొరతనమువారి అంతటితోనే [illegible] తోచియుండదు. కాంగ్రెసున కంతటి విజయప్రాప్తి లభ్యమయియుండదు. రాజనీతి చతురుడని పేరుబడసిన భూలాభాయి గారు, సత్యమూర్తి చేయూతగా, నడిపిన రాజకీయ చదరంగము శ్లాఘనీయమైనది.

నేటిసంస్కరణములు నిరుపయోగములై, నిరుపయోగము లయినవని అంగీకరించినవారు అవ్యమార్గ స్వీకారము

నకు గిడంగవలసి యుండునుగాని, రథమును సాగనీక అడ్డుపడిన పరిస్థితులు మరింత విషమించలేదా! పార్లమెంటునందు చట్టనిర్మాణము రాల్పునందు సంస్కరణములు మరింతలోప భూయిష్టములయియుండగా, పరిస్థితులు బాగుపడుటయెట్లు? పడరానిఅవస్థలపడుచు, సవ్యమార్గముల నన్వేషించుజాలక, తిరుగ నదే పథమున తిరుగులాడుట అంధత్వ లక్షణమగును గదా!

వ్యాఖ్యలు

జస్టిస్ పక్షంవారికి మరోకసారి ప్రజలు పాఠం చెప్పించారు. చిత్తూరునుంచి రామలింగారెడ్డిగారున్నూ, మద్రాసునగరమునుండి ఆవంటమక్కి ణమ్మగారు వేలకొలది భేదములో జస్టీసు పేరును అణచివేసినారు. బొబ్బిలిరాజాగారు ఇటీవల ఉపన్యసించుచూ మద్రాసు పై ఎలెక్షను జస్టీసుపక్షమునకు పరీక్షాసమయమని ప్రకటించారు. రాజధానిలో జరిగిన ఆ సెంబ్లీ ఎన్నికలు అటుండగా, రాష్ట్రీయపు ఖాళీలన్నీ కూడా కాంగ్రెసు పతాకమునే నిలబెట్టినవి. 9 వ తేది మద్రాసులో పోలయిన ఓటర్లసంఖ్య సత్యమూర్తిగారి ఓటర్లసంఖ్యను మించిపోయింది. ఇతరమండలాల విషయం ప్రస్తుతం అనవసరం. బొబ్బిలిగారు కర్తవ్యం ఏమో నిశ్చయించుకొంటారా? ప్రాతినిధ్యంలేని సభ్యులద్వారా విశ్వాస రాహిత్యము తప్పించుకోవడంగాదు రాజకీయ పరీక్ష. శ్రీగవర్నరుగారిని సమీపించి, నిష్పక్షపాతులను ఎరిగించి, నేటి శాసనసభ నిర్వీర్యమైనదని విన్నవించి, వెంటనే ఎన్నికలను జరిపించ వలయునని విన్నవించుకొంటారా? జరిగినదనూజరిగితే, బయటపొమ్మన్నపుడే పోదం అని అధికారపీఠాన్ని లింగించుకొని యుంటారా?

* * *

తాలూకాబోర్డులను రద్దుచేసినపుడు ఎన్నో ఖాళీలు ఏర్పడ్డవి. సంవత్సరాల పర్యంతము సర్వీసు చేసినవారు నిలిపివేయబడ్డారు. ఈసందర్భములో దొరతనమువారు 4340 నెంబరు జి. ఓ. ప్రచురించినారు. 27 మంది నౌకర్లను రద్దుచేయబడిన నెల్లూరుజిల్లా తాలూకా బోర్డు గుమాస్తాలలోనుండి ప్రమోషన్, వానిని నెల్లూరుజిల్లాబోర్డులో ఖాళీపడ్డపుడు నియమించాలని అన్నారు. విషయమిట్లుండే సర్వీసు వారికి ఖాళీలను పూర్తిచేయకపోవడమే గాకుండా, కొయిటేంకులిస్టులో లేనివారిని నియమించడంకూడా జరుగుతూవుంది. పూర్తిచేసే టప్పుడు క్రొత్తవారిని పంపివేయకుండా, సార్వీసుపడ్డవారిని పంపివేయుచున్నారు. దొరతనం ప్రజాధీనంగానప్పుడు, జి. ఓ. లు ఏమిచేస్తవి. పైఅధికారులకు నోసుఎక్కడనుండి వస్తుంది.

* * *

ప్రత్యేక సామర్థ్యాలులేని సభ్యులతో డి ఎన్నార్లు నాటకాలు ఆడించినా ఆకర్షించడం లేదని గ్రహించినందుకు నెల్లూరు ఆంధ్రసభవారిని అభినందించాలి. సారస్వతాభ్యుదయానికి, విద్యలు, ఉపన్యాసాలు, [illegible] జరిపించ డానికి సంకల్పించడం శుభసూచకము.

మోపర్తి రామకృష్ణయ్యగారు, శృంగార రసాన్ని మనపెద్దలు రసనంగంగా పోషించారన్నారు. ఇంకపాటలలో కెవిత్వంలేదని ఖలపింపారు. అధ్యక్షత వహించిన నరసింహాచా ర్యులవారు మాత్రం పరయయమూర్తిగా సమాధానము ఇచ్చారు. వసభావాలు మారుతూవుంటే పెద్దలను విమర్శించిన లాభంలేదన్నారు. భూస్వాములకు వచ్చిన రసాలు నేడు మనకునచ్చకపోవచ్చు. మనరసాలు మనబిడ్డలకు ఇష్టంలేకపోవచ్చు అంతమాత్రాన పెద్దలు సేకరించిన పవిత్రవాఙ్మయాన్ని ప్రాప్తదృష్టితో నిర్మూలించేయడమేనా! రస మెరగని ఈ రసజ్ఞులు దండయాత్రల గావించుచూ, నిర్మూలించేసిన విజ్ఞాన భాండారాలనష్టాలకు మనం నేడు ఏడవడం లేదా! మనఅల్పజ్ఞానకు మనసంతతులు విలపించడము దీర్ఘదృష్టి అవుతుందా?

* * *

వెంకటగిరి జమీన్‌వారికి సంబంధించిన కంచెలలో ఆడవిఫలములను ఏరినందుకు సబ్ మేజస్ట్రీటుగారు 15 మంది ముస్తాయిలకు రు 450 లు జరిమానా విధించడం ఆకేసులో క్రిమినల్ కోర్టు తీర్పు రద్దుపరచడం, ఈలాంటికేసులు ఇకమీద కొనిరావడంకూడా అనుచితములని తీర్పు చెప్పడం చదువరులకు తెలిసేవుంది. కాంగ్రెసువారి హృదయం మారకుంటే దొరతనం హృదయం ఏలామారుతుందని ఆసెంబ్లీ ఆర్థిక సభ్యుడు పల్కినలాగుంది జమీనులలో జమీందారు రయితులస్థితి. రయితులు ఆందోళనం సాగిస్తే నిష్ఫలాలకు గురిగాకతప్పదని జమీందార్లు తలచవచ్చు. దొరతనంవారుమాత్రం ఇంతవరకు నాపేలాటి అక్రమమైనాచేస్తారుగాని తమ పద్ధతి ఇతరులు అమలులోపెట్టితే ఏమాత్రం ఒప్పుకోరు. జమీన్ రైతులను అన్యాయంగా జమీందారుడు బాధిస్తూవుంటే, దొరతనంవారుఊరకుండూరా జమీందారుల వెనుకనుండి ఎన్ని సలాములుచేసినా, ఎన్ని తాళాలువేసినా, పరిపాలనా సౌష్టవానికి మాత్రం కళంకంరాకుండా కాపాడడం శ్లాఘపాత్రమే, జమీందార్లు మాత్రం కత్తులబోనులో జీవించుచున్నారని గ్రహించడం మేలు.

* * *

ఆంధ్రరాష్ట్ర విభక్తతనుగూర్చి ప్రస్తావనకు వచ్చినప్పుడు పార్లమెంటులో హోరుదొరగారు రాష్ట్రవిభక్తత మాత్రము అంగీకరించారు. ఇంతకాలానికి. ఇప్పటికే బోలెడు ఖర్చులు ఉండేటప్పుడు, భారతీయులు క్రొత్త భారాలను మోయజాలరని పరితాపపడుచు యీవిషయం ఇంకోసారి చూచుకుందాం అని విషయాన్ని జారవిడిచినారు. అలాగాలు ఎరగని సింధు ఉత్కళాలు ప్రత్యేక రాష్ట్రాలు పొందడం- ప్రగల్భాలు కొట్టి, గడ్డకట్టిన నాయకులచేత భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభక్తతను అంగీకరింపజేసి, అదేప్రకారం కాంగ్రెస్ సభ్యుల్లను విధిజింపజేసిన ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేకరాష్ట్ర ప్రసాదం వెనుకబడి పోవడం! కారణం ఊహించడం సులభసాధ్యం!

ఆంధ్రంలో కాంగ్రెసువారికి వ్యాప్తి ఎక్కువ. జస్టీసు పక్షము అంటే బహుస్వల్ప సంఖ్యాకులైన గవర్నమెంటు తాబేదారులు. ప్రత్యేక రాష్ట్రలను కోరే కాంగ్రెసువారులు అఖిల భారత సమస్యలందు దగుల్కొనుటయు, ఇతరులు దొరతనమువారి ఉద్యోగాల్లో దగుల్కొనుటయు, ఆంధ్రరాష్ట్ర సమస్యకు దిక్కులేక పోవుటయు. హోరుగారిని యీలాగు పలుకజేసిందిగాని మరొకటిగాదు.

ప్రపంచంలో పాట్టిమనిషి జర్మనీలో వున్నాడట. 20 అంగుళాల పొడవు,25 పౌనుల బరువు.

* * *

సి. కె. ఘోషుగారు కలకత్తాయందు చేతులు కట్టివేయించుకొని కారణ వాలీసు చెరువులో 62½ గంటలసేపు యీదిరట.

* * *

పిచ్చుముంతలను వాడుట నేరము.

పై విషయమును గురించి శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య గారికిన్ని జిల్లా పోలీసు సూపరింటెంటు గారికిన్ని దిగువ ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగినవి.

వె॥ రాఘవయ్యగారి జాబు.—

జిల్లా పోలీసు సూపరింటెంటుగార్కి—అయ్యా!

గ్రామములలో తక్కువ కొలపాత్రలతో అనగా నేను బుట్టలతోను కొయ్య గొట్టముల తోను కూలీలు కొల్చుట సర్వ సామాన్యము న్నది. తక్కువ కొలపాత్రలని తెలిసియే, అక్రమ లాభమును పొందవలెననెడు దురుద్దేశముతో కైతులు ఈ కొలపాత్రను ఉపయోగించుచున్నారు. రు 1872 సం॥ యొక్క కొలపాత్రల చట్టము ననుసరించియు ఇండియన్ పీనలుకోడ్ 264—265—266 వ సెక్షనుల బట్టియు ఈ కొలపాత్రలను వాడుట నేరమని స్పష్టమగుచున్నది. మరియు వీనివలన కార్మికజనులు చాలనష్టపడుచున్నారు. ప్రతియింట ఒక్కొక్క విధమైనట్టియు, ఒకదానికి వరొకదానికి సంబంధము లేనట్టియు, పిచ్చుముంతలున్నవి. వీటిని వెంటనే రూపుమాపుటకు మీరు పూనుకొందురని కోరుచున్నాను.

వి. రాఘవయ్య

18—2—35.

సూపరింటెంటుగారి ప్రత్యుత్తరము.

మ॥రా॥శ్రీ వి. రాఘవయ్యగారికి:

మీ జాబుచేరినది. తక్కువ కొలపాత్రలను నిర్మూలించుటకు పోలీసువారు మీకు తోడ్పడుటకై సంసిద్ధముగనున్నారు. శీఘ్రముగాను సులువుగాను పనులు జరుగుటకై మేజస్ట్రేట్లకే మీరు ఫిరియాదులను వ్రాసిపంపించుట మంచిది. మాకు తెలిపినను మేము మేజస్ట్రేట్లకు దావాలు పంపించెదము.

ఇట్లు,

హెచ్. డి. లాథాం

డి. యస్. పి., నెల్లూరు.

యానాదుల వెట్టి

నెల్లూరుజిల్లాలో అనేక గ్రామమునసబులు కొన్ని గ్రామాలలో పెద్దరైతులు యానాదులచేత వెట్టి చేయించుచున్న సంగతిస్పష్టముగా ఏర్పడినది.

వీరిలో కాంగ్రెసువాదులు, ఖైదులకు వెళ్ళిన వారుకూడా ఉండుట చింత నీయము. పేదలను అన్యాయము చేయుట కాంగ్రెసు ఒప్పుకొనదు. ఇక స్వలాభాపేక్షయే ప్రథమముగాగల జస్టీసుపార్టీ వారిమాట చెప్పవలెనా!

యానాదుల అభిమాని

మద్రాసు బై ఎలెక్షన్

కాంగ్రెసు అఖండవిజయము.

శ్రీమతి ఆవంటు రుక్మిణమ్మగారు	7397
శ్రీ యస్. జి. రం. రామానుజంగారు (జస్టీసు)	1648
చెల్లనివి.	188

గుమ్మడంపాటి గ్రామపరిస్థితి.

గుమ్మడంపాటి చెర్వునిన్డినను 60 గొర్లు కిందకింద పాయకల 60 గొర్లు పర్వయగు మరమ్మతులేను. రెండేండ్లక్రిందట మరమ్మతుకై కాంట్రాక్టు చీవుకర్త్రి కాపురస్థుడు చీవుకర్త్రి సుంకర క్రిష్ణా రెడ్డికి రు 1000 లకు రాజాగారు యిచ్చినారు ఆదరాస్త ఆదరాస్త మరమ్మతు చేయించినారు. రాజాగారు మరమ్మతుకుగాను కొంత ద్రవ్యము అప్పతీసికొని చేయించినారు. రాజాగారి ఓవర్‌సీరు సూపర్ వైజరు తనిఖీచేసి సరియగు మరమ్మతులేకున్నను ఉన్నట్లు వ్రాసినారు. పోయిన చిత్తకార్తెలో చెరువునిండి తూర్పు పడమర ఒకేకట్ట అరమైలు కట్టలో నడుంగా రెండుగండ్లు పడినవి రైతులు అర్జీ పెట్టుకున్నారు. జరూరు మరమ్మతులు చేస్తేగాని పైరు ఎండిపోతున్నదని అర్జీ పెట్టుకున్నారు. ఖజానాలో డబ్బులేదు ; వీలుపడదని రాజాగారు చెప్పినారు. పైరంతా పొందుపోయినది. నేటివెంబడికూడ వేసుకొన్నవాళ్లకు భావి వెంబడి కపిలె తోలుకున్నవాళ్లకు సగం పంటపండినది. తతిమ్మా అంతా ఎండిపోయినది. అనగా 60 గొర్లలో 20 గొర్లు మాత్రము అర్ధపంట పండినది. 40 గొర్లు ఊరికే ఎండిపోయినది. యావత్తుకుశిస్తు యివ్వవలసినదేను. శిస్తు తప్పదని రాజాగారి తాశిలుదారు వంటివారు కరణం బాధించుచున్నారు. మరమ్మతుపని యిప్పటివరకు ఎత్తుకొనలేదు. దీనితోపాటు తెగిపోయిన ప్రక్కగ్రామం ఎనికపాటిచెర్వు ఎప్పుడో మరమ్మతు చేయబడినది. ఆ చెర్వుక్రింద భూములలో మెట్టపైరు పెట్టబడినవి. మెట్టశిస్తు సర్కారువారు వసూలు చేసికొన్నారు. మమ్ములను మాగాణిశిస్తు చెమ్మంటున్నారు. ఇదిన్యాయమా?

బొడ్డపాటి చిన్నయల్లమంద.

* * *

రాయలసీమక్షామ నివారణనిధి

పర్లాకిమిడి తాలూకా రాయలసీమ క్షామ నివారణ నిధిచందాలు సంఘమువారు మెరియాపుట్టిలో జరిగిన ఫాల్గుణపౌర్ణమి యాత్రసందర్భమున బుర్రా సూర్యనారాయణమూర్తి దుక్కా సూర్యనారాయణరెడ్డి, పూడిసెట్టి సుబ్బారావుగార్లు వగైరాల సహాయముతో డబ్బాలుపెట్టి యాత్రమూడురోజులు రాయలసీమక్షామనివారణ నిధికి రు 22-2-0 లు వసూలుచేసిరి పై వసూలు నిమిత్తం పర్లాకిమిడిరాజావారి మఠముఆవరణములో వసూలుచేయకూడదని మఠాధికారులు చెప్పిరి.

ఒక విలేఖరి.

* * *

నెల్లూరు జాతీయవార సభలు.

6 తేదీ సాయంత్రం శ్రీ బొమ్మారెడ్డి సుబ్బరెడ్డి గారధ్యక్షతన తిప్పరాజువారి సత్రంవద్ద బహిరంగసభ జరిగెను. కీ॥ శే॥ గిడ్వానీగారి మరణమునకు సానుభూతి తీర్మానము గావించబడెను. మహాత్మాజీ గ్రామ పునరుద్ధారణను గూర్చి శ్రీమాన్ వెంకటరత్నస్వామి జీగారును, అసెంబ్లీలో కాంగ్రెస్‌వారి చర్యలను గురించి వానమారెడ్డిగారును కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్పించుటను గురించి పూడి సుందరరామిరెడ్డి గారును ఉపన్యసించిరి.

6 తేది జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యాలయమున శ్రీమాన్ కె. వి. రామానుజాచార్యులవారి యాజమాన్యమున కాంగ్రెస్ అభిమానుల సభ జరిగెను.

* * *

ఫ్రాన్సు దేశములో [illegible] ఉంటేలో మందుకు మెను, స్త్రీలు [illegible] వరకు [illegible] నట.

ప్రథమ రాష్ట్రీయ యానాదుల మహాసభ

ప్రథమ రాష్ట్రీయ మహాసభ 31-3-35 తేదీన నెల్లూరులో శ్రీ ... బి. భావ్యం అయ్యంగారు అధ్యక్షతన జరిగెను. మదరాసు సర్వెంట్సు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ కార్యదర్శిగారగు వి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు సభను ప్రారంభించిరి. రావుసాహెబ్ ఓ. విశ్వనాథరావుగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు. 2 వేలకుపైగా యానాదులు పలు తావులనుండి విచ్చేసిరి.

అధ్యక్షులోపన్యాసములోని సారాంశము:

మీ వర్ణములోని వారొకరు అధ్యక్షత వహింపవలసిన కాలాభాగా వుండియుండును. గాని ఎవరు లేనందున, ఇతర సోదరవర్గమువారు మీకు సహాయపడుట వారిధర్మము. గనుక నేనిది మీ విన్నపమన్నమని యెంచి అధ్యక్షత కియ్యకొంటిని. హిందూజాతి పురాతనమైనది. మధ్యయున్న ఎన్నో మార్పులు చెందినది. ఆసందర్భమున, నిమ్నోన్నత జాతీయాభిప్రాయములు వచ్చినవి. నిమ్నజాతులు నిర్లక్ష్యముగ వదలబడ్డవి. యానాదులను కొందరు నిమ్నజాతులలో చేర్చరు గాని, మీస్థితి వారికన్న మేలైనదిగాదు. మీ అజ్ఞానము, మీ పేదతనము, దుర్భరమయిన జీవితము, ప్రతివానిచేత మీరు అవమానింపబడి, నిర్లక్ష్యముగ చూడబడుటయు, పోలీసులతేలో మిమ్ములను చేర్చుట, చాలా విచారకరములగు విషయములు.

మీ జనసంఖ్య చాలా ఎక్కువైనది.

నెల్లూరుజిల్లా	76000
గుంటూరుజిల్లా	18000
చిత్తూరుజిల్లా	11000
కృష్ణజిల్లా	9000
ఏజన్సీ	6000
చెంగల్పట్టుజిల్లా	4500
గంజాంజిల్లా	3600
ఇతరజిల్లాలు	5500

స్వల్పకాలములోను అభివృద్ధికొరకు సలుపబడినపని చాలా ఫలించినది. ఫిర్కా, తాలూకా, జిల్లా, రాష్ట్రీయసంఘ నిర్మాణము ప్రశంసనీయము. మీ ప్రచారము ఉత్తరమండలములకు ప్రాకుచున్నది. మీరు స్వతంత్రులై స్వాభిమానమును సంపాదింపుడు. మీలో చదువువారు లేనేలేరనవచ్చును. చాలా తక్కువ. జపాన్, ప్రాశ్చాత్యదేశములలోని నిర్బంధవిద్య మీకు వెంటనే వర్తింప చేయవలసియున్నది. గాని మీరు ఇతరులమీద ఆధారపడక స్వయంకృషికి పూనవలెను.

దుర్వ్యసనములను నిర్మూలింపుడు. త్రాగుడు వదలివేయుడు. మీ వర్ణస్థులు త్రాగుడును వదలిరని వినుటకు నాకు సంతోషము. గాని మీలో కొన్ని లోపములున్నవి. ఒక పనిని శ్రద్ధతో చేయరు. వ్యవసాయము మీకు ఇష్టము లేదు. నేటికి తినుటకున్న రేపటి విషయము తలంపరు. వివాహ సంబంధములలో కట్టుబాట్లు తక్కువ. ఈ లోపములు వెంటనే మీరు సంస్కరించుకొనవలెను.

ఈస్థితిలో ఇతరుల సహాయములేక మీరు అభివృద్ధికి త్వరలో రాజాలరు. అగ్రజాతులవారి సానుభూతి అవసరము. దొరతనమువారు తమ ధర్మము నిర్వహింపవలెను. నేరపుజాతుల లిస్టునుండి మిమ్ములను తొలగింపవలెను. ఈ సభవారికి కాలములో ఒక జాతినంతటిని నేరస్థులుగా పరిగణించుటకు దొరతనమువారికి హక్కుగలదా యని నాకు సంశయము. ఒకరి కొరకొకరు కష్టపడరాదని ధర్మశాస్త్రమున్నచో, యీ శాసనము వ్యతిరేకముగానున్నది. త్వరలో నీ శాసనము సంస్కరింపబడవలెను. ఈ చట్టములో నరకఘోరమగు విషయములుగలవు. ఈ చట్టమునకు సంబంధించినవారు రెండవసారి శిక్షింపబడిన 7 ఏండ్లను, 3 వ సారి అయితే ద్వీపాంతరవాసశిక్ష అనుభవింపవలయునట. ఎంత ఘోరము! శాసనమెట్లున్నను, అధికారులైనను పరితాపము చూపకూడదా? మీ కలెక్టరుగారును వారి సతీమణియును, మీ అభివృద్ధికి తోడ్పడెదరని నమ్ముచున్నాను. ఇతరులెంతవరకు చేర్చినను, ప్రభుత్వమువారెంత ఔదార్యము చూపినను, మీలో మీరు బాగుపడకున్న లాభములేదు. మీపిల్లలను చదివించండి. సంపాదించిన దానిలో కొంత నిలువచేయండి. శాశ్వతజీవనము ఏర్పాటుచేసుకొండి. మీసంస్థను గట్టిపరచుకొండి. దేవుడు మిమ్ములను కాపాడుగాక!

తీర్మానములు

క్రి. టి. ఆక్టునుండి యానాదిజాతిని తొలగింపవలెననియు, వారికి యిండ్లుకట్టుకొనుటకు స్థలము యొసంగవలెననియు, సేద్యము చేసుకొనుటకు భూములనొసంగవలెననియు, రైతులు కూలి యిచ్చునపుడు నిర్ణయమైన కొలత పాత్రలతో కూలి యొసంగవలెననియు, నామకరణ శిక్షింపవలెననియు, సంఘములు స్థాపించుకొనవలెననియు, రాష్ట్ర యానాదులకార్య నిర్వాహక సంఘమును యేర్పరచుచున్నామనియు తీర్మానములు కావింపబడెను. రాష్ట్రీయ సంఘమునకు శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు కార్యదర్శి.

స్వకీయ విలేఖరి.

జమీన్ రైతు ఉద్యమ ప్రచారము.

చిన్నాయిగూడెం

ఈ గ్రామమునకు ది 2-4-35 వ తేదీన ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీందారీ రైతుసంఘము ప్రధాన కార్యదర్శులగు శ్రీ వంకేశ్వర శర్మగారు విచ్చేసిరి. ఆనాటిరాత్రి జరిగినసభలో జమీందారీ రైతులు ఆయా ఎస్టేటులలో పడుచున్న యిబ్బందులను గూర్చియు రాష్ట్రసంఘము యొక్క లక్ష్యము కృషిని గూర్చియు తెలిపిరి. జమీన్ రైతు పత్రికయొక్క ప్రాముఖ్యతను గూర్చి ఉద్బోధించిరి. పిమ్మట ప్రస్తుతం మదరాసు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడిన శిస్తుతగ్గింపు ఎస్టేటులాండు చట్ట సవరణ బిల్లుయొక్క ముఖ్యోద్దేశములో సభవారు యేకీభవించి బలపరచుచు తీర్మానించిరి. శ్రీ గొడా రఘునాయకులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

త్యాజంపూడి

ఈ గ్రామము శ్రీ శర్మగారు 31, మార్చి 1935 సం॥ సాయంకాలము విచ్చేసిరి. ఈ గ్రామములోని ముఖ్యరైతులు సమావేశమై జమీన్ రైతు ఉద్యమమునుగూర్చి వారివలన ముఖ్యసంగతులను తెలిసికొని శ్రీ పట్నాయక్ గారి ఎస్టేటు ల్యాండు చట్ట సవరణ బిల్లును బలపరచుచు తీర్మానించిరి.

పెద్దేవరం

ఈ గ్రామమునకు శ్రీ శర్మగారు 7-4-35 తేదికి విచ్చేసిరి. ఇచ్చటను పై గ్రామములలో వలెనే జమీన్దారీ రేట్లు అధికముగానున్నవని రైతులు తెలియపరచిరి. రాష్ట్ర జమీన్ రైతు సంఘమువారి ఆశయములు కృషినిగూర్చియు, జమీన్ రైతు పత్రికయొక్క సేవనుగూర్చియు ఈ గ్రామరైతులు కార్యదర్శిగారి ద్వారా విని ఉత్సాహభరితులైరి. పిమ్మట శ్రీ పట్నాయక్ గారి శిస్తుతగ్గింపులను గూర్చిన సవరణ బిల్లు నేటి పరిస్థితులలో అత్యవసరమని తీర్మానించిరి.

స్వకీయ విలేఖరి.

సిరిపురం ఎస్టేటు

సిరిపురం వగయిరా ఎస్టేట్లు ట్రస్టీవారు సదరు ఎస్టేట్లు రైతులు చెల్లింపవలసిన పాలు బకాయీలలో కొంత రద్దుచేయుమని ది 22-3-35 తేది పత్రికలో చేయించినారని ప్రకటించినమాట నిజము కాదు. శ్రీ బొబ్బిలి రాజావారు సన్ 1342, 43, 44 ఫసలీలకు రు 1-కి 0-2-0 లు చొ॥ రివిజను ఇచ్చినవారికి బెల్లం పెట్టినట్లు యిచ్చిరి వారు గాని మా ట్రస్టీవారా రెండణాలుకూడ యివ్వలేదు. వారు మిక్కిలి ఆత్మజ్ఞానముగల ధనవంతులు, నిజాలాల యాదవరాయతిగలవారు. అయినప్పటికి యిదివరలో ఎక్సుప్రావైరియిటరుగారి యొద్దనుండే వుద్యోగస్తులే యిప్పటికి నుండుటచేత రైతులకే ప్రాప్యమున్నా కలుగలేదు. తాలూకా పరిస్థితులు ట్రస్టీవారికి విశదపరచలేదు. ఉద్యోగం కలుగునేమోయని భయముచే రైతులకున్న, ట్రస్టీవారికిన్ని వివాదాలు పెంచుచున్నారని శ్రీ ట్రస్టీ వారాలోచించక పెత్తందార్లను రప్పించి ముజరాలు మిగుల్చుచున్నారనిన్నీ దర్మిలా భూములకు ముచ్చిలికాలు వ్రాయించుకొనుటకు నోటీసులు యిచ్చినారనిన్నీ అందువల్ల ఎస్టేటునకు కొంతరాబడి వచ్చుననిన్నీ ఆలోచించుచున్నారేగాని వారివల్ల కలిగిన లాభమును, కలగబోయే లాభమును ఆలోచించలేదు. ఈయిస్తు మొదలునిమిత్తం వేసినదిన్ని కూడ ఆలోచించలేదు. శ్రీ శేటు వి.వి. ఎస్. పంతులు గారు కాలముచేసినది లగాయితు ఎస్టేటుకు ట్రస్టీవారికి అప్పగింతయ్యేవరకు లెక్కలు తనిఖీ చేయించిన పరిపాలన, ధన ఋణములు వగయిరాలు విశదమగును. అడ్వాన్సు చిఠాలు, మాచినంత మాత్రమున వుద్యోగుల నిపుణత విశదమగును. ఇట్టి మంచి చెడ్డలు ఆలోచించకుండా పాత వుద్యోగీయులచే పరిపాలించుట ప్రజలుకష్టము. ప్రభువుకు నష్టము. ఈ మంచి చెడ్డలు ఎక్సుప్రావైరియిటరు వారికి తెల్పును. తాలూకాను కుమార ప్రావైరియిటరువారికి అప్పగింతచేయుట ముఖ్యకారణమిది యొకటి. వారుమిక్కిలి దయాళువు; మెత్తని మనసున్నగలవారు. గనుక యీ ఉద్యోగుల వ్యవహారములు తెలిసియు చర్య తీసికొనలేదు. పై సంగతులు ఆలోచించక, ట్రస్టీవారికి అప్పగింతయ్యే సరికి హుజూరుఆఫీసు, కాణాదికార్డులు కిర్లంపూడిఆఫీసు మేనేజరు వారు కిని పెట్టిన్నీ పాత వుద్యోగీయులచే వ్యవహారము నడిపించుట హాస్యాస్పదము. ఈ మేనేజరుగారు, సత్యవంతులు, ఔదార్యవంతులు, అమాయకులు, అగుటచే మా ఎస్టేటు పరిపాలనకు వుపయోగించరు. వీరికి మా ఎస్టేటు వ్యవహారములు చిత్తగించుటకు అవకాశములేదు. పై కారణములచేత నన్నా మహారైతువులున్నీ పాత వుద్యోగీయుల గురించి కొన్ని ఫిర్యాదులు జరుగుటచేతనున్నా వుద్యోగీయులను మార్చలేదు. మామేనేజరుగారు సంవత్సరమునుంచి వెంకటకృష్ణపల్లి, కోటిపల్లిల్లో క్యాంపుచేస్తున్నారు. తాలూకాకు ముఖ్యమైన కిందలి, తోలాపి, బొడ్డపల్లి, ధర్మపురం, అంపాము పేట వగయిరా గ్రామములలో యెందుచేతను క్యాంపు చేయలేదో తెలియదు. పూర్వము మేనేజరు ఆఫీసు తోలాపి లో నుండేది. ఇప్పుడట్లుండినా ప్రజలకు ఎస్టేటుకు చాల లాభముగా నుండును. మేనేజరు ఆమీను వుద్యోగుల హెడ్ క్వార్టర్సు శిరిపురం నిర్ణయించుట టి. ఎ. ఎస్టేటుకు వాస్తియగును. తాలూకా పూర్వము ఒక అమీను, ఇరిగేషను గుమాస్తాతో సహా నలుగురు గుమాస్తాలతో పరిపాలన యుక్తముగా జరిగెడి. వి. వి. యస్ గారు మేనేజరైన తరువాత ప్రాస్తు ఇంజరు ఆమీను రప్పించినందున అనేకమార్పులు, అనేక ఖర్చులు, అనేక వివాదాలు కలిగినవి. ఈ లోపములన్నియు ట్రస్టీవారివల్ల తప్పియగునని తలంచుచుంటిమి. ఇటుపైని అయిన పై నడవారించిన రెఖలుతనిఖీ చేయించిన్నీ తాలూకాలోను వీరినిగురించి దరియాప్తు చేయించిన్నీ ఆఫీసు ప్రతిరకావద్దన్నా ప్రస్తుత తాలూకా పరిస్థితులున్నా శ్రీ ట్రస్టీవారు చిత్తగించి తగిన యేర్పాట్లు చేయింతురని నమ్ముతాము. ఈ ఎస్టేటు రైతులకు, పెత్తందార్లకు, ప్రభువుకున్నా భక్తి విశ్వాసములు మరెవ్వటను లేదని మనవిచేయుదును.

ఒక రైతు.

చిత్తాకు జనః కటకపోవుట.

నెల్లూరుతాలూకా కావలిపల్లి దగ్గర బిట్టు గ్రామమునసబు అత్తినగపు వెంకటరామిరెడ్డి గారు వద్ద మకతాల వెంకటకృష్ణయ్య 1935 సం॥ ఫిబ్రవరినెల 14 తేదిన సర్కారుకిస్తుకు రు 20లు జమకట్టి రసీదు తీసుకున్నాడు. ఇటీవల వినడములో రు 6 ల చిల్లరమాత్రమే చిట్టాకు జమ వ్రాసినట్లు ఆసామికి తెలిసి రసీదుతోటి డిప్యుటీకలక్టరువారికి అర్జీ దాఖలుచేసినారు. తహసీలుదారునికి వారికి విచారణ నిమిత్తము పంపబడి యీనెల తె 2 తేది వాయిదా వేయబడినట్లున్న మునసబుగారి కోరికమీద తె 15 తేది వాయిదా వేయబడినట్లు తెలియుచున్నది. యీ వాయిదాలోపల రాజీపడుచుకొనే ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

ఒక విలేఖరి.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ (లిమిటెడు)

మచిలీపట్టణము

1934 సంవత్సరములో జరిగిన వ్యాపారము రు 22,00,000

రెండవ వాల్యుయేషను బోనసు సాలుకు 1000-కి రు 15 లు.

మొదటివాల్యుయేషను బోనసు సాలుకు 1000-కి రు10లు మాత్రమే

అములులోనున్న వ్యాపారం	...	రు. 80,00,000
భీమానిధి	... ...	,, 9,60 000
ప్రీమియము ఆదాయము	...	,, 3,70,000

ఆంధ్రులచే నిర్వహింపబడుచున్న యీ సంస్థలో వెంటనే భీమాచేయుడు.

అన్నిచోట్ల పలుకుబడిగల ఏజంట్లు కావలెను.

వివరములకు

తెన్నేరు కృష్ణమూర్తి బి.ఏ. ఆర్గనైజర్, యు. మంగయ్య, బి.ఏ., బి.యల్., కార్యదర్శి.

1048 తిప్పరాజువారివీధి, నెల్లూరు.

వార్తా వాహిని.

హరిజననిధి

మహాత్ముని సంచారమున ఖర్చులుపోను హరిజననిధికి రు 8,21,180 లు వసూలైనదట.

తోళ్ల - విద్యార్థి వేతనం.

కలకత్తా తోళ్ల పరిశ్రమాగారములో తోళ్లు బాగుచేయుటను నేర్చుకొని తన రాష్ట్రములో అభివృద్ధి చేయుటకుగాను ఆంధ్రరాష్ట్ర హరిజన సంఘమువారు ఒక విద్యార్థిని పంపదలచినారట. మెట్రిక్యులేషన్ వరకు చదివి రసాయన శాస్త్ర పరిచయమున్న హరిజన విద్యార్థిని పంపెదరట. వివరాలు వేలూరుకు బాపినీడుగారికి వ్రాసి తెలుసుకోవచ్చును.

* * *

కౌన్సిల్ ఆఫ్ స్టేట్ ఇండియా అసోసియేషను వారు తనకు సమర్పించుకొన్న విజ్ఞాపనమునకు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు సర్ హారి హెగ్ గారు ఇట్లు పలికెను:—

జమీందారుల వలన ఉపయోగముండు దినములు గడచిపోయినవి. అభివృద్ధికి వారు అడ్డపడుచున్నారు. కాల ప్రవాహమునందు వారు కొట్టుకొనిపోక తప్పదు అందుచేగాని ఇట్టిసిద్ధాంతమును అంగీకరింపవలసిన కారణములు నాకు గనుపింపవు. ఆర్థిక సాంఘిక జీవితమునందు అతిశీఘ్ర సంస్కారములు అత్యవసరములని నేను విశ్వసింపజాలను. మనము భరతవర్షమున పురాతన నాగరికతా వాతావరణమునందున్నాము. పూర్వీకుల ఆచారములు, భావములు ఇచట గాఢముగ నాటుకొని యున్నవి. కొన్ని విషయములలో హిందూదేశము అతిత్వరితముగ మారిపోవుచున్నది. అటుల మారుటయే మంచిదని నా విశ్వాసము. ఇట్లుమారినప్పుడే దేశము జీవకళ కలిగి, వికసించుచున్నదని మనము తలంచి, ప్రోత్సహింపవలయును. గాని జీవితము స్థిరముగను, క్రమక్రమముగను, అభివృద్ధినొందవలయునేగాని, అగ్నిపర్వతమువలె కుమిలి కుమిలి ఒకసారి పగులగూడదు. మనము పురాతన భావములను పూర్వాచార పరాయణులను ఉచ్చితపుమార్గముల నాగనీ ఎవ్విధమున మనము తృణీకరింతుమో, ఎండమావులవంటి నూతన భావతరంగ డోలికలయందు క్రీడించు కేవల భావోన్మాదులను మనము మెన్నంటరాదు. క్రొత్త చికిత్సల నుపయోగింపని వాడు క్రొత్త రోగములకు సిద్ధపడి యుండవలెను అని యొక మహనీయుడు పలికినాడు. దీని సత్యమును మనము నేడు అనుభవించుచున్నాము. కాలమే నూతన సంస్కారిణి యగుచున్నది. యీ క్రొత్త మార్పులను మనము సమన్వయించుకొని, కాలానుగుణ్యముగ వర్తించుటకు సిద్ధపడినచో కాల తత్వమునకు మనము భయపడనక్కరలేదు. క్రొత్త రోగములకు క్రొత్త ఔషధములను ప్రయోగింపవలసి యుండును.

* * *

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము ఏప్రిల్ 24, 25 తేదులలో జబల్పూరునందు సమావేశమగును. క్రొత్తనిబంధనల ప్రకారము అ॥ భా॥ కాం॥ సం॥ సంఖ్య 2000. ఇలాటి సమావేశము కాంగ్రెసు చరిత్రమున నిదియే ప్రథమము. ఈ సందర్భమునచే పార్లమెంటరీబోర్డు పునర్నిర్మాణపు ఎన్నికలు జరుగగలవు.

* * *

గాంధిమహాత్ముడు మార్చి 25 మొదలు ఏప్రిల్ 19 తేది వరకు మౌనవ్రతమును బూనుచున్నాడు. యెక్కువకాగితములు చిత్తులు వ్రాయవలసియున్నందున వానిని పూర్తి చేయుటకే యీమౌనవ్రతమని ప్రకటింపబడినది.

* * *

అమెరికా ప్రభుత్వమువారు తమకడ్డ అవసరమునకు బంగారము నిలువచేయుచుండుటచేత, ఇతరులకు మిక్కుటమైనయిబ్బంది వచ్చినదని ప్రకటించిరి. యీప్రకటనము లోకములో గగ్గోలముగా గ్రహింపబడుచున్నది. త్వరలో బంగారముధర పడిపోవు సూచనలుండుటచేత, అమెరికావారు నష్టపడకుండుటకుముందు యుక్తిగపన్నాగమని కొందరును, ప్రపంచఆర్థిక పునర్నిర్మాణమునకు అమెరికావారు సహాయపడుటకు మార్గమిదియని కొందరును తలంచుచున్నారు.

* * *

మాంచెస్టరుగార్డియను పత్రిక ఈవిధముగా ప్రచురించినది.

ఉత్తర హిందూస్థానములోని ముసల్మానులు హిందూరాజ్యము క్రింద జీవించుట కిష్టపడుట లేదు. బ్రిటీషువారు వెడలిపోయినచో, తమరాజ్యమును తిరుగ స్థాపింపదలచియున్నారు. "పాకిస్తాన్" అని ప్రతివానినోటను వినబడు చున్నది. ముఖ్యముగా పంజాబు, సింధు, బెలూచిస్థానము, పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రము, కాశ్మీరము, ఆఫ్గనిస్థానము, యీదేశములలో వాడబడుచున్నది. ఆఫ్గనిస్థానము ప్రస్తుతపరిహద్దులలో లేకపోయినను, మత జాతివిషయములలో భేదములులేవు. కాశ్మీరము హిందూరాజ్యమయినను, ముసల్మానులు యెక్కువ సంఖ్య గనుక సులభముగ చక్కబడగలదు. యెక్కువ కష్టము అవ్వటిసవమువద్ద; అచట చిక్కులలోపడిపోవుటయెక్కువ; అయినను ఫలితము విజయమేనని ముసల్మానులు తలచుచున్నారు. ఏదెట్లయినను, హిందూపాలనముకన్న, యుద్ధమే మేలని వారిఅభిప్రాయము. ఇందువలన భారతవర్షము యెంతమాత్రము యేకజాతియైనదో తెలియగలదు.

* * *

భారతీయుల జీవితమును, అసహ్యముగను, అశ్లీలముగను, విదేశములయందు ఫిలింకంపెనీలు ప్రదర్శించుచూ భారతీయులకు అవమానము కలిగించుచున్నవనియు, ఈ ప్రదర్శనములను అపుటకు భారతీయులెల్లరును, ఇండియాదొరతనమువారును వెంటనే పూనుకొనవలెనని సత్యమూర్తిగారు ప్రకటించిరి.

* * *

భారతవర్షమునందు బక్రీదుపండుగ కడుశాంతముగా జరిగిపోయినది. చిత్రము ఏమంటే, పరమపవిత్రమయిన పుణ్యక్షేత్రమగు మక్కాపట్నములో, హెజాజ్ రాజు ఇబన్‌సాదు గారును, వారికొమారులును, కాబా, క్షేత్రమునకు ప్రదక్షిణము చేయునపుడు వారినిహత్యచేయుటకు యత్నముచేయబడెను. గాని రాజుకు మానవుడు యితరమనించినందున, వారిప్రయత్నములు విఫలమైనవి.

* * *

ప్రభుత్వమువారు వార్తాసంఘముల కొసగు మొత్తము.

వార్తాసంఘములకొసగుటకుగా ఏటేట ఇండియాగవర్నమెంటువారు రు 61200-0-0 ప్రత్యేకించుచున్నారు ఇందులోరూటరుకు రు 49200న్ను అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారికి రు 12000, రూటరునకు 1878 సం॥ నుండి ఇంతమొత్తమునకు అగ్రిమెంటు చేసుకొనబడినది. అసోసియేటెడ్ వారితో 1911 నుంచి ఏర్పాటుచేయబడినది. ప్రభుత్వముచే వార్తలను సప్లయిచేయుచున్నందుకుగా యీసంఘముల కింతద్రవ్యమొసగ బడుచున్నది.

భాస్కరానందుని మరణము.

వెంకటగిరి.

వెంకటగిరిలోని రాజా ఇమ్మంటి వెంకట్రాయనింవారిద్వితీయ పుత్రులు వెంకట్రామారావుగారు తన 25 వ యేట సన్యాసత్వముపుచ్చుకొని హిమాలయ ప్రాంతమున సంచరించుచుండిరి. వారి పేరు స్వామి భాస్కరానందులు. నిమోనియా జ్వరముచే ఉంపలేశ్వర ఆశ్రమమున మార్చినెల 15 వ తేదిన స్వాములవారు సిద్ధిబొందినట్లు వెంకటగిరికి టెల్గ్రాము రాబడినదట. ఈ మహాపురుషునికి కర్మక్రియలు నారి పిల్లకాయల చేత చేయించినారట.

(ఒకవిలేఖరి)

* * *

జన్మభూమి.

మైసూరులో తెలుగున మరియొక ఆంధ్రదిన పత్రికను 0-1-6 క్రయములో వెలువరించుటకు న్యాపతి నారాయణమూర్తిగారు ప్రయత్నించుచున్నారు. శ్రీ ప్రెస్ వారి యాజమాన్యమున బహుశా వచ్చేనెలలోనే వెలువడవచ్చునని తెలియుచున్నది.

* * *

సింహపురి వ్యాయామమండలి

పొగతోట, నెల్లూరు.

ఈసంఘమునందు బ్ర॥ శ్రీ॥ పుదాలి సీతారామశాస్త్రుల వారిచే 3 మాసములు వ్యాయామవిధాన సూర్య నమస్కారములు ప్రతిదినము నేర్పబడుచున్నవి. ఏప్రెల్ 1 వ నుండినపయము సాయంత్రమున్ను, హైస్కూలు కాలేజి విద్యార్థులకున్ను, స్త్రీలకున్ను నేర్పబడును. అవకాశము పోయిన తిరిగి లభించుట దుర్లభము.

పాటూరు సుబ్బరామయ్య.
అధ్యక్షుడు.

* * *

వంగరాష్ట్రమునందు 5 గురు మిలిటరి ఆఫీసరులను ఐ. సి. యస్. ఆఫీసరులకు బదులు ఏల నియమింపబడిరని పార్లమెంటునందు ప్రశ్నింపగా అరాజకోద్యమము వలన చనిపోయినవారి ఖాళీలను పూర్తిచేయుటకు ... అవలంబింపబడినది ఇతరరాష్ట్రములనుండి ఐ. సి. యస్. ఉద్యోగులు రేంచుట అట్లుగాగించితిమని ... నుడివిరి.

కలరా

భీతినొందకుడు! భీతినొందకుడు!!

మాయొక్క "విషూచీ విధ్వంసినీ, కర్పూర సారము" అను నీ రెండు ఔషధములను కలరా తగిలిన వెంటనే వాడినచో ఒకటి రెండు మోతాదులతోనే వాంతి భేదులను నిలిపి ప్రాణాపాయమునుండి కాపాడును.

ప్రాణరక్షణకై ప్రతి యింటియందొక సెట్టు నుంచుడు.

నేత్ర రోగములకై మీరు భయపడనేల?

విశ్వనాథం సుబ్బరామ వైద్యగారిచే కంటి కలకలు, పొరలు, పుక్కలు, దురదలు, దుర్మాంసములు, రేచీకటి, మొదలగు కంటి వ్యాధులను, అంజన, తర్పన, ఆశ్చోతన, లేపన, వస్త్ర శిరోవస్తి, షాళనాది, చికిత్సా విధానములచే త్వరగా కుదుర్చుకొనుడు.

ప్రతి ఉదయము 8 గంటలకు బ్రాంచి వైద్యశాలవద్ద వైద్యగారి సలహా పొందుడు.

విశ్వనాథం సుబ్బరామయ్యగారి నిరీక్షణక్రింద శాస్త్రీయముగా తయారైన ఆయుర్వేద ఔషధములు సరసమైన వెలలకు మావద్ద లభించును.

వంట ఔషధములు	అంజనములు
కజ్జలి ఔషధములు	లేహ్యములు
ఆసవారిష్టములు	భస్మములు
క్వాథచూర్ణములు	తైలములు

విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల

హెడ్డాఫీసు — కోవూరు.
బ్రాంచి — ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు

మృణ్మయపాత్రల పాఠశాల

ఈ పాఠశాల వినయాశ్రమములో ఏప్రెలు 21 తేదినుండి ప్రారంభింప బడునట. విద్యార్థులకు భోజన వసతులు ఉచితముగ లభింపగలవు. నియమాలు, సర్టిఫికేట్లు కావలసినవారు ఈ యాశ్రమము వారిని అడుగవలెను.

* * *

సేనాపతి పత్నిగారికి శిక్ష.

సేనాపతి పత్నిగారు వైదేశికురాలు. సేనాపతిగారు ఈమధ్యనే విడుదలైరి. ఈమెగారు కలకత్తా యందున్న సభలో రాజద్రోహకరముగ ఉపన్యసించినందుకు 18 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

ఉదయగిరి తాలూకా.

సీతారామపురం గ్రామరైతులకువిజ్ఞప్తి

యీగ్రామం పామూరు ఎస్టేటులో చేరినది. 1934 సం॥ 11 వేది ప్రభవరి నెలలో వెంకటగిరి రాజాగారు విక్రయంచేసి, స్వాధీనం చేసుకొన్నారు. యీ గ్రామమునకు రెండు పెద్ద చెరువులుకలవు. ఒక చెరువుకింద పంటభూమి చాలా సమృద్ధిగా తెగిపోయియున్నది. రెండవదానికి వరద కాలువ తెగిపోయియున్నది. గ్రామములు ఎక్కువగా కుగ్రామములే అయినను వీనిలో ఒక్కటి కూడా వదలకుండా యీ రెండు చెరువులకింద పంటభూమి అంతా సాగుచేయుచున్నారు. యీ చెరువులకింద 1000 ఎకరాలకు పైగా మాగాణి పంటభూమి కలదు. ఈ చెరువులకింద పంటలు పండినప్పుడు ఒక్కొక్క పంటకు 1000 రూపాయలకు తక్కువ కాకుండా శిస్తు వసూలగుచుండెడిది. ఈ చెరువులకింద పంటలు పండక 20 సంవత్సరములు అయినది. ఈ చెరువులకింద పంటలు పండకపోవుటకు ముఖ్యకారణం చెరువులు తెగిపోవుటయే. ఈ చెరువులు తెగిపోవుటకు ముఖ్యకారణం చెరువులకు వరద కాలువలు లేకపోవుటయే. ఈ చెరువులకు వరద కాలువలు లేకపోవుటవలన వర్షాకాలమున వర్షపునీరు చెరువులోనికి రాకుండా పొలములమీదుగా ప్రవహించి పోవుచున్నది. ఈ చెరువులకు వరద కాలువలు లేకపోవుటవలన చెరువులు తెగిపోవుచున్నవి

మిలిటరీ ఆఫీసర్లు

భారత సేనాధిపతి చెట్‌ఉడ్డుగారు క్వెట్టాయందు ఉపన్యసించుచూ బ్రిటిషు మిలిటరీ ఉద్యోగులనుగూర్చి ఇట్లు చెప్పిరి:

బ్రిటీషు సర్వీసులోగాని, భారతీయ సైన్యమునందు గాని ఉండు ప్రస్తుతపు అధికారులు నాకు తృప్తి కరముగ లేరు. వారు అందరు విద్యాభివృద్ధి యందుగాని, సైనికతత్వమునందుగాని, నాయకత్వము నందుగాని, యుద్ధానంతర మెంత మాత్రము అభివృద్ధిచూపించుటలేదు. ఐరోపీయ మహాయుద్ధానంతరము యుద్ధము నందు భవమును సంపాదించిన వీరు సంగ్రామతత్వ ప్రపూర్ణులై వెలువడుదురని తలచితిని.

నేను పొరపడితినేమోగాని, విమర్శించి చూచితే దీనికి విపరీతముగ గన్పడుచున్నది.

* * *

హిందూదేశమునందు పలుప్రక్కలను నేను సంచారముచేయుచూ, అనేకమంది సైనికాధికారులు మెదడులేని వారని తెలిసి వచ్చియున్నందుకు నాకు ఆశ్చర్యమైనది. వారి భావనా ప్రపంచము కుచ్చితమై తమ నిత్యకృత్యములను, ఉదయ ఉత్సవములు, వారి ఆటలు, అనవసరముగు స్థానిక విషయములయందే కాలము గడుపుచున్నారు గాని, వార్తాపత్రికలు చదువుటగాని, భరతవర్షమునందు జరుగుచుండు మహోద్యమములను గలంచుట మైనగాని, ఇక ఈదేశము చుట్టుప్రక్కల జరుగుచుండు గొప్పగొప్ప విషయములనుగూర్చి వీరు ఏమాత్రము చింతించుట లేదు. కొందరు ఉద్యోగస్థులు బాగా —తైలి అటుండనిండు— తాము కొన్ని విషయములు విపులముగా తెలుపజాలరు"

కిచనరు ప్రభువు వీరినిగూర్చి 1902 లో ఇట్లుపలికెను:—

బ్రిటిషు అధికారులయందలి లోపములలో ముఖ్యమైనది ఏమనగా, తమ విధ్యుక్త ధర్మమును వారు త్రికరణశుద్ధిగా సదా నిర్వహింపరు. అనేక సందర్భములలో వీరు అశ్రద్ధగానుండి, తమ బాధ్యతయొక్క ప్రాముఖ్యతను వారు గమనింపరు. ఒకసారి తమపనికి శ్రద్ధవహించినవారు వెంటనే మరచిపోదురు. తమ బాధ్యతను వారు గమనించుటకు వారిని నిర్దాక్షిణ్యముగ శిక్షింప వలసియున్నది. గాని; శిక్షించుట పూర్వము చక్కగా విచారించి తర్వాత దండించవలెను.

రాబర్ట్సుప్రభువు ఇట్లు చెప్పుచున్నాడు:

బ్రిటిషువారి నైజస్వభావమో, లేక, మనము వారికిచ్చునట్టి శిక్షణము నందలి లోపమో గాని, మన ఆఫీసరులలో నొక్కరైన తమ స్వకార్యముపైన దారపడి తమ బాధ్యతను చక్కగ నిర్వహింపజాలకున్నారు.

ఇది చేయుము అని మనము చెప్పిన యెడల బాగా చేయగలరుగాని, వారికై వదలితే, ఉపయోగములేదు.

కోవూరు పంచాయతీ బోర్డువారి అవకతవకలు.

బోర్డు నిర్మాణంలోనే అగ్గురు అటు, అగ్గురు ఇటు అనుకున్నారు. ఒకపార్టీవారు ప్రెసిడెంటు, మరొక పార్టీవారు వైస్ ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకున్నారు. దేవాంగ మెంబరు అవాదే ఆక్షేపించారు "అంతా కర్లేదా" అని.

31-3-35 తేదీవాడు బడ్జెటు "సెషల్" సమావేశం జరిగింది. దేవాంగ మెంబరు గ్రామాంతరవాసి గావటమేగాక, మీటింగులకు హాజరుగాక, మెంబరుపదవి పోల్పోయ్యారు. అట్టి దేవాంగశెట్టిగారిని ప్రయాసమీద పట్టుకొచ్చారు. వాటిసమావేశం 8 గంటలకు. ప్రెసిడెంటుగారు రా లేదు. వైస్ ప్రెసిడెంటుగారు మీటింగు జరుపడానికి గుమాస్తా మినిట్ బొక్కు రికార్డు యివ్వలేదు. ఇంగలో ప్రెసిడెంటుగారు పదుర సన్నాహంతో మంత్రులు పరివారం బలసి కొలువవచ్చి కొలువు తీరారు.

సభ్యత్వపు ఆయుస్సు తీరిపోయ్యి శెట్టిగారి ఆయుస్సు పొడిగించకనే సీటులో కూర్చొపెట్టారు. విశ్వనాథంవారు ప్రభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నలకు అవకతవక సమాధానాలు చెప్పబడ్డని. అనుబంధ ప్రశ్నలకు "నీవు చదవరా" అనే మాటకంటే అధ్యక్షుల వారి ముఖతా వెలువడిన మాటేలేదు. తీర్మానాలు మినిట్ బొక్కులో వ్రాయ వలసినదిగా కోరిన్నీ అట్లుచేయక కోవట్లు చిత్తు లెక్కల పెట్టే పుస్తకమంతరి పుస్తకం కట్టి దానిమీద వ్రాయ మొదలుపెట్టారు. మినిట్ బొక్కుమీగ వ్రాయవలసినట్లు అగ్గురు సభ్యుల చేవ్రాలతో నోటీసిచ్చినా వ్రాయలేదు. అధ్యక్షులవారు మాఃస్వామి. పూజారి గుమాస్తాగారే కథా సంవిధానమంతా నడిపేది. అధ్యక్షులవారే స్వయంగా సమాధానాలు వగైరా చర్యలు జరపాలని సభ్యులు కోరగా "అట్లు చేయబడదు" అని స్పష్టమైన సమాధానం యివ్వబడ్డది. బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టబడింది. దానిమీద ఆక్షేపణలు వచ్చాయి. అధ్యక్షులవారి సమాధానాలే లేవు. ఓటుకు పెట్టారు. దేవాంగశెట్టి గారితో కూడా ఓటు తీసుకో ప్రయత్నించారు. వారికి సభ్యత్వం పోయినది. తిరుగా రెప్టోషు చేస్తేగాని వారికి ఆయుస్సు లేదని సభ్యులు వాదించారు. కాని అధ్యక్షులు అంగీకరించలేదు. ఈ ఆక్షేపణ వ్రాసిపెట్టారు. ఆ ఆక్షేపణను తుంగలోతొక్కారు. తీర్మానాలన్ని ఆయుస్సు తీరిన సభ్యుడి ఓటుతోను, అధ్యక్షులవారి కాస్టింగు ఓటుతోను అంగీకరించబడ్డాయి. ఈ ధంగా 6 మా సాల కు జరిగిన మూడో మీటింగు కథా విధానం పరిసమాప్తమైంది.

—కోవూరువాసి.

కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు

కోఆపరేటివ్ బ్యాంకువారి నూత్నభవనము తయారైనది. ఏప్రెలు 21 తేది భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్యగారి వల్లగాని, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారివల్లగాని, నూత్నభవన ప్రారంభోత్సవము జరుపబడును. 1000 మందిపేదవారికి భోజనము పెట్టబడును. పెద్దలకు టీపార్టీ.

డాక్టరు టి. యస్. రామ్‌గారి స్పెసిఫిక్స్ స్త్రీలకు దివ్యౌషధములు

ఈదిగువ సుదహరించిన డాక్టరు టి. యస్. రామ్‌గారి స్పెసిఫిక్స్ స్త్రీలపాలిటి వరప్రసాదిని అని ప్రత్యేకముగా చెప్పనక్కరలేదు. ఈ స్పెసిఫిక్స్ ఎందరో స్త్రీలు బహుఇష్టముతో నుపయోగించి స్వస్థతను బొందుటయేగాక, సంతానమునుగూడ గలిగి సౌఖ్యముగా యున్నారు. పుచ్చుకొనుటకు ఇంపైనదిగానివి, గుణములేని మొదలయినవాటిచే వృథా కాలయాపనచేసి వ్యాధిని వృద్ధిజెందింపకుడు.

1. బహిష్ట శూలనివారణి.

2. మర్మస్థానమునుండి విశేషముగా రక్తముబోవుటా దానిచే గలుగు సమస్త వ్యాధులకు దివ్యౌషధము.

3. ప్రసవ కాలామృతము:—దీనిని ప్రసవించుటకు వారం, 10 రోజులు ముందునుండి నుపయోగించిన కష్టములేక సుఖప్రసవము గలుగును.

4. ప్రసవించిన తర్వాత నుపయోగించు ఔషధము:—దీనిని వాడిన మలినము పూర్తిగా బోనొట్టి తల్లి బిడ్డను ఆరోగ్యముగానుంచును.

ఖరీదు:—పైనమూదుపరచిన 1, 2, 3 ఔషధములు ఒక్కొక్కటిన్ని రు. 3 లు. 4-వ ఔషధము రు. 2 లు.

పోస్టుద్వారా తెప్పించుకొనువారికి 8 అణాలు ప్రత్యేకముగా ఛార్జీచేయబడును. ఔషధములతోగూడ వాటిని వాడు పద్ధతులు పత్యమువగైరా వివరములు పంపబడును.

డాక్టరు టి. యస్. రామ్ యల్. ఎచ్. యం. యస్.(హోమియోపతి)
అధ్యక్షులు, రంగనాయకులపేట, నెల్లూరు.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు,
చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కమలములతో నగలు తయారు చేసి యివ్వబడును.

డాక్టర్ యం. రామయ్యగారి క్షయాధు సంజీవి.

దగ్గు (బ్రాంకైటిస్), తిమ్మెరలు (బెరిబెరి), పచ్చు (పెరాలటిక్ పక్షవాయువు) వ్యాధులు, హస్తపాదాది అంగములుగాని, ఉదర హృదయ, మూత్రపిండాది, మర్మస్థానాశ్రితమై, అనేక ఉపద్రవ సహితమైనను, పురాతనమైనను, నవీనమైనను రెండుమోతాదులలో గుణమునిచ్చును. ప్రథమ మోతాదు సేవించిన నాటి వలమూత్రబద్ధముల మాన్పి, మూత్రస్వేదము లధికపరచి ఆయాసము, హృత్ వలన తేమ హృదయ వేదనలు అతిశీఘ్రముగతొలగించి, అన్నహితము, జీర్ణశక్తి నిద్రపట్టునట్లు చేసి, దేహసౌష్ఠవమును, మంచిరక్తమును వృద్ధిపరచి ఒకవారము రోజులకే నడక, తిమ్మెరలు, వంగ్రరములు తగ్గించును. 4 వారములలో పూర్ణారోగ్యము నిచ్చును.

పథ్యము తిక. గాలిలేవుంకు, పాలుమంచు, గోంగూరనుండు వరి తాత్కాలికముగా తగ్గి మరల వచ్చునటువంటిదిగాదు.

క్రయము:— 1 వారం ఔషధం రూ 3-4-0
4 వారముల „ „ 12-0-0

పలయువారు:... డాక్టరు యం. కృష్ణయ్య
భారత ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
నవాబుపేట, నెల్లూరు.

రెడ్డి ఉబ్బసనివారిణి

1/4 పౌను చెట్టిలపు ఉబ్బసము [illegible] బిడ్డకు [illegible] పూర్తిగా సుఖము, [illegible] కలిగించును.

1/2 పౌను రు 2.4.0

1/4 పౌను రు 1.4.0

జి. వెంకటకల రెడ్డి,
ప్రొప్రైటరు.

శ్రీ. వె. ఆ. రెడ్డి ఫార్మ స్యూటికల్ వర్క్సు, ప్రొద్దుటూరు.

జమీన్ రైతు ముద్రణాలయము

—o—

అందమగు అచ్చుపనులు.

మా ముద్రణాలయమున అచ్చుపనులు అందముగా చేసి యివ్వబడును. ముఖ్య పనులు త్వరగా చేయబడును. ఒకసారి ప్రయత్నించి చూడుడు.

మేనేజరు
జమీన్ రైతు ముద్రణాలయము,
[illegible], పేట, నెల్లూరు.

ఉచితచికిత్స

శ్రీ [illegible] — గణేశయాను

శ్రీ వ్యాధులు, సంభవ్యాధులు, వాని [illegible] కీళ్ళనొప్పులు [illegible] లకు పరిపరవిధములు అనుభవముపై చికిత్స వ్యాధి ఎంత తీవ్రముగనున్న సరే. వీరలకు [illegible] 30—4—35 వరకు చికిత్సచేసెదము.

పంతంగి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ,
అత్తిలోట, నెల్లూరు

తే 22-4-35 ది సోమవారము కలకత్తా గొప్ప ప్రారంభ దినము.

కాళీ ఫిలింకంపెనీవారిచే

ఆర్. సి. ఏ. ఫొటో ఫోన్ యంత్రము మీద

తయారుకాబడిన

భక్తిరసప్రధానమగు అపూర్వ తెలుగు టాకీ

శ్రీకృష్ణ తులాభారం

ఆంధ్ర దేశమున రంగము లయందు లెమ్మ మృదు మధుర గాన అత్యద్భుత నటనా కౌశల్యములందు నిరుపమాన ప్రఖ్యాతిగాంచిన అసమాన నటసమ్మేళనముతోడను, నేత్రానందకరములగు అపూర్వ దృశ్యములతోడను, కన్నులుమిరుమిట్లుగొలుపు సెటింగులు మున్నగువాటితోడను, తయారుకాబడినది. గ్రామఫోనురికార్డులందు తనగానమాధుర్యముచే ఆంధ్రప్రజాదరణమును చూరగొనినపాటలన్నియు యిందుపాడబడి, ఆంధ్రనటులలోకంతయు అపూర్వకీర్తి బడయుజేసిన,

రంగమార్తాండ కపిలవాయి రామనాథశాస్త్రిగారు (నారద)

కృష్ణ:—యస్. జయసింగుగారు [మైలవరంకంపెనీ]	సత్య:— మిస్. బుష్పేంద్రమణి [బెజవాడ]
అక్రూర:—యస్. పి. లక్ష్మణస్వామిగారు [కాకినాడ]	రుక్మిణి:— ,, డి. సభారంజని [గుంటూరు]
వసంతక:—ఆంధ్రచార్లి చాప్లిన్. జి. జోగినాథంగారు [కాకినాడ]	రాణి:— ,, హేమలత
వసుదేవ:—ఆర్. వెంకట్రామయ్యగారు [కాకినాడ]	నళిని:— ,, లక్ష్మీరాజ్యం [బెజవాడ]
ఇంద్ర:—డి. ఎస్. ఎన్. శాస్త్రిగారు [చికాకోలు]	మిత్రవింద:— ,, డి. కాంచనమాల [తెనాలి]
సాత్యకి:—టి. యస్. సోమయాజులుగారు బి. కాం.	సచీదేవి:— ,, పి. సీతారాం
బలరామ:—టి. హనుమంతరావు గారు [బెజవాడ]	

టాపికల్ సీనులు:- { ఆర్గోదయం 10 లక్షలజనం—కాళీఘట్టం దక్షిణేశ్వర దేవాలయం— రామకృష్ణపరమహంస బేలూరుమఠ్ - బెనారస్ సిటీ—కాశీదేవాలయం— కలకత్తా—హుగ్లీనది, గంగానది పవిత్రసీనులు చూపబడును.

నెల్లూరు క్షేత్రములలోను బెజవాడ, రాజమండ్రి కాకినాడ, విజయనగరం పట్టణములలో ప్రదర్శింపబడును.

కె. జె. రెడ్డి,
3/7, లాలా [illegible] వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

సంపాదకుడు, ముద్రాపకుడు, ప్రకాశకుడు, నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు, జమీన్ రైతు ప్రెస్, గాంధీనగర్, నెల్లూరు.